VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

2025. gada 23. jūlijā*

Kopējā ārpolitika un drošības politika – Ierobežojoši pasākumi attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība – Līdzekļu iesaldēšana – To personu, vienību un struktūru saraksts, kurām piemērojama līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana – Prasītāja vārda saglabāšana sarakstā – Lēmuma 2014/145/KĀDP 2. panta 1. punkta g) apakšpunkts – Kļūda vērtējumā – Tiesības uz aizstāvību – Samērīgums

Lietā T-1095/23

OT, ko pārstāv *J.-P. Hordies* un *P. Blanchetier*, advokāti,

prasītājs,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv *V. Piessevaux* un *M.-C. Cadilhac*, pārstāvji,

atbildētāja,

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs R. Mastrojāni [*R. Mastroianni*], tiesneši M. Brkana [*M. Brkan*] (referente), J. Gilja [*I. Gâlea*], T. Tots [*T. Tóth*] un S. L. Kalēda [*S. L. Kalėda*],

sekretāre: P. Nunjesa Ruisa [*P. Núñez Ruiz*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu, it īpaši:

– prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2023. gada 21. novembrī,

– 2024. gada 28. februāra lēmumu, ar kuru apmierināts prasītāja pieteikums par anonimitātes piemērošanu,

– grozījumu rakstu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2024. gada 18. maijā,

pēc 2025. gada 26. marta tiesas sēdes

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

1 Ar prasību, kas pamatota ar LESD 263. pantu, prasītājs OT lūdz atcelt, pirmkārt, Padomes Lēmumu (KĀDP) 2023/1767 (2023. gada 13. septembris), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2023, L 226, 104. lpp.), un Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2023/1765 (2023. gada 13. septembris), ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2023, L 226, 3. lpp.) (turpmāk tekstā – "2023. gada septembra tiesību akti"), un, otrkārt, Padomes Lēmumu (KĀDP) 2024/847 (2024. gada 12. marts), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L, 2024/847), un Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2024/849 (2024. gada 12. marts), ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L, 2024/849) (turpmāk tekstā – "2024. gada marta tiesību akti"), ciktāl ar šiem aktiem (turpmāk tekstā visi kopā – "apstrīdētie tiesību akti") viņa vārds saglabāts minētajiem aktiem pievienotajos sarakstos.

I. Tiesvedības priekšvēsture

2 Prasītājs ir Kipras pilsonis.

3 Šī lieta saistīta ar ierobežojošiem pasākumiem, par kuriem Eiropas Savienība lēmusi tādu darbību dēļ, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība.

4 Pēc Krievijas Federācijas veiktās Krimas aneksijas Eiropas Savienības Padome 2014. gada 17. martā, pamatojoties uz LES 29. pantu, pieņēma Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2014, L 78, 16. lpp.).

5 Tajā pašā datumā Padome, pamatojoties uz LESD 215. panta 2. punktu, pieņēma Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2014, L 78, 6. lpp.).

6 2022. gada 25. februārī, ņemot vērā situācijas nopietnību Ukrainā, Padome pieņēma, pirmkārt, Lēmumu (KĀDP) 2022/329, ar ko groza Lēmumu 2014/145 (OV 2022, L 50, 1. lpp.), un, otrkārt, Regulu (ES) 2022/330, ar ko groza Regulu Nr. 269/2014 (OV 2022, L 51, 1. lpp.), lai tostarp pielāgotu kritērijus, atbilstoši kuriem attiecīgos ierobežojošos pasākumus var piemērot fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām.

7 Lēmuma 2014/145, kas grozīts ar Lēmumu 2022/329, 2. panta 1. un 2. punktā paredzēts:

"1. Tiek iesaldēti visi līdzekļi un saimnieciskie resursi, kas ir šādu personu īpašumā vai valdījumā, turējumā vai kontrolē:

[..]

d) fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kuras sniedz materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas lēmumu pieņēmējiem, kas ir atbildīgi par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju, vai kuras gūst labumu no tiem;

[..]

g) ietekmīgi uzņēmēji vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kuras darbojas ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju,

[..].

2. Pielikumā uzskaitītajām fiziskajām vai juridiskajām personām, vienībām vai struktūrām vai to labā nedara pieejamus, ne tieši, ne netieši, nekādus līdzekļus vai saimnieciskos resursus."

8 Šo līdzekļu iesaldēšanas kārtība noteikta šādos grozītā Lēmuma 2014/145 2. panta punktos.

9 Regulā Nr. 269/2014, redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu 2022/330, noteikts pienākums veikt līdzekļu iesaldēšanas pasākumus un definēta līdzekļu iesaldēšanas kārtība, kas būtībā ir tāda pati kā grozītajā Lēmumā 2014/145. Šīs regulas 3. panta 1. punkta a)–g) apakšpunktā būtībā pārņemti minētā lēmuma 2. panta 1. punkta a)–g) apakšpunkti.

10 Ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2022/429 (2022. gada 15. marts), ar kuru groza Lēmumu 2014/145 (OV 2022, L 87 I, 44. lpp.), kā arī ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2022/427 (2022. gada 15. marts), ar kuru īsteno Regulu Nr. 269/2014 (OV 2022, L 87 I, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "sākotnējie tiesību akti"), prasītāja vārds tika iekļauts Lēmumam 2014/145 un minētajai regulai pievienotajos sarakstos (turpmāk tekstā – "strīdīgie saraksti").

11 Padome 2022. gada 13. aprīlī nosūtīja prasītājam lietas WK 3073/2022 INIT materiālus.

12 Ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2022/1530 (2022. gada 14. septembris), ar ko groza Lēmumu 2014/145 (OV 2022, L 239, 149. lpp.), un Padomes 2023. gada 13. marta Lēmumu (KĀDP) 2023/572, ar kuru groza Lēmumu 2014/145 (OV 2023, L 75 I, 134. lpp.), kā arī Padomes 2022. gada 14. septembra Īstenošanas regulu (ES) 2022/1529, ar kuru īsteno Regulu Nr. 269/2014 (OV 2022, L 239, 1. lpp.), un Padomes 2023. gada 13. marta Īstenošanas regulu (ES) 2023/571, ar kuru īsteno Regulu Nr. 269/2014 (OV 2023, L 75 I, 1. lpp.), Padome saglabāja prasītāja vārdu strīdīgajos sarakstos.

13 Ar 2022. gada 22. decembra vēstuli Padome nosūtīja prasītājam lietas WK 17621/2022 INIT materiālus.

14 Ar 2023. gada 9. maija vēstuli prasītājs nosūtīja Padomei pārskatīšanas lūgumu.

15 2023. gada 5. jūnijā Padome pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2023/1094, ar ko groza Lēmumu 2014/145 (OV 2023, L 146, 20. lpp.), un Regulu (ES) 2023/1089, ar ko groza Regulu Nr. 269/2014 (OV 2023, L 146, 1. lpp.).

16 Ar Lēmumu 2023/1094 tika grozīti kritēriji to personu iekļaušanai sarakstā, uz kurām attiecas līdzekļu iesaldēšana. Lēmuma 2014/145 2. panta 1. punkta g) apakšpunkts tika aizstāts ar šādu tekstu:

> "g) ietekmīgi uzņēmēji, kas darbojas Krievijā, un viņu tuvākie ģimenes locekļi vai citas fiziskas personas, kuras gūst no viņiem labumu, vai uzņēmēji, juridiskas personas, vienības vai struktūras, kas darbojas ekonomikas nozarēs, kuras nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju [..]."

17 Regula 2023/1089 tika grozīta līdzīgi kā Regula Nr. 269/2014.

18 Ar 2023. gada 19. jūnija vēstuli Padome informēja prasītāju par to, ka tā plāno saglabāt viņa vārda iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz grozītajiem pamatiem.

19 Ar 2023. gada 29. jūnija vēstuli prasītājs nosūtīja Padomei jaunu pārskatīšanas lūgumu.

20 Ar 2023. gada 5. jūlija vēstuli, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.), prasītājs iesniedza pieteikumu piekļūt Padomes lietas materiāliem, lai panāktu to dokumentu nosūtīšanu, kas ļauj identificēt dalībvalstis, kuras iniciēja priekšlikumu iekļaut viņa vārdu strīdīgajos sarakstos.

21 Ar 2023. gada 10. jūlija vēstuli Padome nosūtīja prasītājam 2023. gada 20. aprīļa lietas WK 5142/2023 INIT materiālus, kuros iekļauta informācija par Krievijas uzņēmējdarbības vidi un ekonomiku.

22 Ar 2023. gada 18. augusta vēstuli Padome nosūtīja prasītājam 2023. gada 14. augusta lietas WK 10555/2023 INIT, kā arī 2023. gada 16. augusta lietas WK 5142/2023 ADD 1 materiālus, kuros iekļauta papildu informācija par Krievijas uzņēmējdarbības vidi un ekonomiku.

23 Ar 2023. gada 28. augusta vēstuli, lai atbildētu uz pieteikumu par piekļuvi lietas materiāliem, pamatojoties uz Regulu Nr. 1049/2001, Padome izsniedza prasītājam dažus dokumentus un norādīja, ka dažu citu dokumentu izpaušana nav iespējama personas datu aizsardzības un starptautisko attiecību dēļ, it īpaši attiecībā uz 2023. gada 9. augusta lietas WK 10524/2023 un 2023. gada 10. augusta lietas WK 10524/2023 REV 1 materiāliem.

24 Ar 2023. gada 29. augusta vēstuli prasītājs iesniedza jaunu pārskatīšanas lūgumu, kurā tas lūdza nosūtīt arī materiālus lietā WK 10524/23 REV1, kas minēta Padomes 2023. gada 18. augusta vēstulē, bet kas ar to netika nosūtīta.

25 Ar 2023. gada 1. septembra vēstuli prasītājs, pamatojoties uz Regulu Nr. 1049/2001, iesniedza atkārtotu pieteikumu par piekļuvi dokumentiem.

26 Pieņemot 2023. gada septembra tiesību aktus, prasītāja vārds tika saglabāts strīdīgajos sarakstos šādu iemeslu dēļ:

"[Prasītājs] ir viens no lielākajiem akcionāriem *Alfa Group Consortium*, kas ietver *Alfa Bank*, – vienam no lielākajiem Krievijas nodokļu maksātājiem. Viņš tiek uzskatīts par vienu no ietekmīgākajām personām Krievijā. Viņš ir cieši saistīts ar Krievijas Federācijas prezidentu *Vladimir Putin*. *Alfa Group* lojalitāti Krievijas varas iestādēm *Vladimir Putin* apbalvoja, sniedzot politisku atbalstu *Alfa Group* ārvalstu investīciju plāniem.

Apdrošināšanas sabiedrība *AlfaStrakhovanie*, *Alfa Group Consortium* meitasuzņēmums, sniedz apdrošināšanu Krievijas Federācijas Nacionālās gvardes Federālā dienesta (*Rosgvardia*) transportlīdzekļiem, kura vienības darbojas tajos okupētajos Ukrainas reģionos, kas ir Krievijas kontrolē, kā arī Krievijas Federācijas prezidenta *Vladimir Putin* apsardzes transportlīdzekļiem. Turklāt *X5 Retail Group*, kas ir vēl viens *Alfa Group Consortium* meitasuzņēmums, sadarbojas ar *JSC Voentorg*, vienību, uz kuru attiecas ierobežojoši pasākumi un kura Krievijas Federācijas bruņotajiem spēkiem sniedz ēdināšanas un veļas mazgāšanas pakalpojumus, kā arī piegādā militāros formas tērpus, un kuras meitasuzņēmums pārdod T-kreklus ar militāro simbolu "Z", ko Krievijas propagandisti izmanto, lai veicinātu Krievijas agresijas karu pret Ukrainu. Tādējādi [prasītājs] ir aktīvi sniedzis materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas lēmumu pieņēmējiem, kuri ir atbildīgi par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju, un guvis labumu no tiem. Viņš ir arī ietekmīgs uzņēmējs, kas darbojas Krievijā, un uzņēmējs, kurš ir iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju."

27 Ar 2023. gada 15. septembra vēstuli Padome informēja prasītāju par lēmumu saglabāt viņa vārdu strīdīgajos sarakstos un atbildēja uz viņa pārskatīšanas lūgumiem.

28 Ar 2023. gada 23. oktobra vēstuli, atbildot uz prasītāja atkārtoto pieteikumu, Padome viņam izsniedza dažus dokumentus un norādīja, ka piekļuve citiem dokumentiem, it īpaši lietu WK 10524/2023 un WK 10524/2023 REV 1 materiāliem, ir atteikta, pamatojoties uz Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta trešo ievilkumu un 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

29 Ar 2023. gada 26. oktobra vēstuli Padome nosūtīja prasītājam lietas WK 10524/2023 REV 1 materiālus.

30 Par šā sprieduma 10. punktā minētajiem 2022. gada 15. marta tiesību aktiem un šā sprieduma 12. punktā minētajiem 2022. gada 14. septembra tiesību aktiem ir celta atcelšanas prasība, kas tika noraidīta ar 2023. gada 15. novembra spriedumu OT/Padome (T-193/22, EU:T:2023:716).

II. Fakti pēc prasības celšanas

31 Ar 2024. gada 8. februāra vēstuli Padome informēja prasītāju par nodomu saglabāt viņa vārdu strīdīgajos sarakstos un nosūtīja viņam 2024. gada 29. janvāra lietas WK 1303/2024 INIT, kā arī 2024. gada 29. janvāra lietas WK 5142/2023 ADD 2 materiālus, kuros iekļauta papildu informācija par Krievijas uzņēmējdarbības vidi un ekonomiku.

32 Ar 2024. gada 18. februāra vēstuli prasītājs lūdza Padomi pārskatīt viņa vārda saglabāšanu strīdīgajos sarakstos.

33 Ar 2024. gada 21. februāra vēstuli Padome atgādināja prasītājam par nodomu saglabāt viņa vārdu strīdīgajos sarakstos.

34 Ar 2024. gada 27. februāra vēstuli prasītājs lūdza Padomi pārskatīt viņa vārda saglabāšanu strīdīgajos sarakstos.

35 Ar 2024. gada marta tiesību aktiem prasītāja vārds tika saglabāts strīdīgajos sarakstos šādu iemeslu dēļ:

"[Prasītājs] ir lielākais *Alfa Group Consortium* akcionārs. Viņš tiek ierindots starp ietekmīgākajām personām Krievijā. *Alfa Group* lojalitāti Krievijas varas iestādēm *Vladimir Putin* apbalvoja, sniedzot politisku atbalstu *Alfa Group* ārvalstu investīciju plāniem.

Apdrošināšanas sabiedrība *AlfaStrakhovanie*, *Alfa Group Consortium* meitasuzņēmums, sniedz apdrošināšanu Krievijas Federācijas Nacionālās gvardes Federālā dienesta (*Rosgvardia*) transportlīdzekļiem, kura vienības darbojas tajos okupētajos Ukrainas reģionos, kas ir Krievijas kontrolē, kā arī Krievijas Federācijas prezidenta *Vladimir Putin* apsardzes transportlīdzekļiem.

AlfaStrakhovanie ir sniedzis apdrošināšanu tādiem uzņēmumiem kā *JSC Kalashnikov Concern* un *Central Scientific – Research Institute for Precision Machine Engineering (TsNIITochMash)*, kuru ieročus plaši izmanto Krievijas militārie spēki Ukrainā, tostarp Bučā pastrādāto zvērību laikā.

Turklāt *X5 Retail Group*, kas ir vēl viens *Alfa Group Consortium* meitasuzņēmums, sadarbojas ar *JSC Voentorg*, vienību, uz kuru attiecas ierobežojoši pasākumi un kura Krievijas Federācijas bruņotajiem spēkiem sniedz ēdināšanas un veļas mazgāšanas pakalpojumus, kā arī piegādā militāros formas tērpus, un kuras meitasuzņēmums pārdod T-kreklus ar militāro simbolu "Z", ko Krievijas propagandisti izmanto, lai veicinātu Krievijas agresijas karu pret Ukrainu. Tādējādi [prasītājs] ir aktīvi sniedzis materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas lēmumu pieņēmējiem, kuri ir atbildīgi par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju, un guvis labumu no tiem.

Tādējādi viņš ir ietekmīgs uzņēmējs, kas darbojas Krievijā, un uzņēmējs, kurš ir iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju."

36 Ar 2024. gada 15. marta vēstuli Padome informēja prasītāju par lēmumu saglabāt viņa vārdu strīdīgajos sarakstos un atbildēja uz viņa pārskatīšanas lūgumiem.

37 Ar 2024. gada 10. aprīļa vēstuli pēc 2024. gada 10. aprīļa sprieduma *Aven*/Padome (T-301/22, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:214) un 2024. gada 10. aprīļa sprieduma *Fridman* /Padome (T-304/22, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:215) pasludināšanas prasītājs iesniedza pārskatīšanas lūgumu.

38 Par šā sprieduma 12. punktā minētajiem 2023. gada 13. marta tiesību aktiem tika celta atcelšanas prasība, kas noraidīta ar 2024. gada 11. septembra spriedumu OT/Padome (T-286/23, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:606).

III. Lietas dalībnieku prasījumi

39 Prasītāja prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdētos tiesību aktus, ciktāl tie attiecas uz prasītāju;

– uzdot Padomei svītrot viņa vārdu no strīdīgajiem sarakstiem;

– piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

40 Padomes prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– prasību noraidīt;

– piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

IV. Juridiskais pamatojums

A. Par Vispārējās tiesas kompetenci izskatīt prasītāja prasījumu otro daļu

41 Ar prasījumu otro daļu prasītājs lūdz Vispārējo tiesu uzdot Padomei svītrot viņa vārdu no strīdīgajiem sarakstiem. Tādēļ ar šo prasījumu viņš būtībā lūdz Vispārējo tiesu pieņemt rīkojumu attiecībā uz Padomi.

42 Šajā ziņā pietiek ar atgādinājumu, ka tādas tiesiskuma kontroles kontekstā, kas tiek veikta, balstoties uz LESD 263. pantu, Vispārējās tiesas kompetencē neietilpst rīkojumu izdošana Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām (skat. rīkojumu, 1995. gada 26. oktobris, *Pevasa* un *Inpesca*/Komisija, C-199/94 P un C-200/94 P, EU:C:1995:360, 24. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā nozīmē skat. arī spriedumus, 2021. gada 9. jūnijs, *Borborudi* /Padome, T-580/19, EU:T:2021:330, 34. punkts (nav publicēts), un 2023. gada 8. marts, *Prigozhina* /Padome, T-212/22, nav publicēts, EU:T:2023:104, 19. punkts un tajā minētā judikatūra), pat ja tie attiecas uz tās spriedumu izpildes kārtību (rīkojumi, 2016. gada 22. septembris, *Gaki*/Komisija, C-130/16 P, nav publicēts, EU:C:2016:731, 14. punkts, un 2016. gada 19. jūlijs, *Trajektna luka Split* /Komisija, T-169/16, nav publicēts, EU:T:2016:441, 13. punkts).

43 No tā izriet, ka saistībā ar prasību, kas celta, pamatojoties uz LESD 263. pantu, pat gadījumā, ja tiek atcelti tiesību akti, ar kuriem noteikti vai saglabāti ierobežojoši pasākumi pret fizisku personu, juridisku personu, vienību vai struktūru, Vispārējās tiesas kompetencē nav izdot rīkojumu par šīs fiziskās personas, juridiskās personas, vienības vai struktūras vārda vai nosaukuma svītrošanu no strīdīgajiem sarakstiem.

44 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka prasījumu otrā daļa jānoraida kompetences neesības dēļ.

B. Par lietas būtību

45 Prasības pamatojumam prasītājs izvirza trīs pamatus par, pirmkārt, kļūdu vērtējumā, otrkārt, samērīguma principa pārkāpumu un, treškārt, tiesību uz aizstāvību un tiesību efektīvi vērsties tiesā pārkāpumu.

46 Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu vispirms izvērtēt trešo pamatu par tiesību uz aizstāvību un tiesību efektīvi vērsties tiesā pārkāpumu, tad – pirmo pamatu par kļūdu vērtējumā un visbeidzot – otro pamatu par samērīguma principa pārkāpumu.

1. Par trešo pamatu – tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu

47 Vispirms jāizvērtē prasītāja argumenti, kas attiecas uz 2023. gada septembra tiesību aktiem, un pēc tam – argumenti, kuri attiecas uz 2024. gada marta tiesību aktiem.

a) Par 2023. gada septembra tiesību aktiem

48 Prasītājs uzskata, ka viņa tiesības uz aizstāvību un tiesības uz efektīvu tiesas procesu ir pārkāptas, jo Padome viņam nav paziņojusi noteiktus pierādījumus, lai gan tie tika pieprasīti saistībā ar pieteikumu par piekļuvi dokumentiem.

49 Turklāt prasītājs pārmet Padomei, ka tā nav ņēmusi vērā viņa pārskatīšanas lūgumos izklāstītos argumentus, nav individualizējusi atbildes uz šiem lūgumiem, nav viņam nosūtījusi pārliecinošu pierādījumu lietas materiālus, bet tikai nepilnīgus lietas materiālus, un atteikusies no uzklausīšanas.

50 Prasītājs apgalvo, ka Padome nav ņēmusi vērā faktu, ka iesniegtie pierādījumi nebija pietiekami, lai pamatotu attiecībā uz viņu izvirzīto pamatojumu, kas attaisnotu viņa vārda saglabāšanu strīdīgajos sarakstos.

51 Padome apstrīd prasītāja argumentāciju.

52 Šajā ziņā, pirmkārt, jāatgādina, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 41. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētās tiesības tikt uzklausītam jebkurā procedūrā, kas ir tiesību uz aizstāvību ievērošanas neatņemama sastāvdaļa, ikvienai personai garantē iespēju administratīvajā procesā un pirms ikviena lēmuma, kas var nelabvēlīgi ietekmēt tās intereses, pieņemšanas izteikt savu viedokli lietderīgi un efektīvi (spriedumi, 2022. gada 27. jūlijs, *RT France*/Padome, T-125/22, EU:T:2022:483, 75. punkts, un 2023. gada 15. novembris, OT/Padome, T-193/22, EU:T:2023:716, 79. punkts).

53 Tāpat jāatgādina, ka tādu aktu gadījumā, ar kuriem personas vai vienības vārds vai nosaukums, kas jau iekļauts sarakstos, ar kuriem noteikti ierobežojoši pasākumi, tajos tiek saglabāts, pārsteiguma efekts vairs nav vajadzīgs, lai nodrošinātu minēto pasākumu efektivitāti, un tas nozīmē, ka principā pirms šādu aktu pieņemšanas ir jāpaziņo apsūdzības pamatā esošā informācija, kā arī attiecīgajai personai vai vienībai ir jādod iespēja tikt uzklausītām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2011. gada 21. decembris, Francija/*People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P,

EU:C:2011:853, 62. punkts; 2020. gada 1. oktobris, *Makhlouf*/Padome, C-157/19 P, nav publicēts, EU:C:2020:777, 44. punkts, un 2022. gada 18. maijs, *Foz*/Padome, T-296/20, EU:T:2022:298, 66. punkts (nav publicēts)).

54 Turklāt tiesību uz aizstāvību ievērošana ietver arī tiesības piekļūt lietas materiāliem, ievērojot likumīgās konfidencialitātes intereses, kas noteiktas Hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 99. punkts, un 2024. gada 12. jūnijs, *Shammout*/Padome, T-649/22, nav publicēts, EU:T:2024:376, 36. punkts).

55 Šajā ziņā Tiesa uzsvēra, ka aizsardzības elements, ko piedāvā prasība paziņot apsūdzības pamatā esošo informāciju un tiesības iesniegt apsvērumus pirms to aktu pieņemšanas, ar kuriem personas vai vienības vārds vai nosaukums tiek saglabāts personu vai vienību sarakstā, uz kurām attiecas ierobežojoši pasākumi, ir būtisks un nozīmīgs tiesībām uz aizstāvību. Vēl jo vairāk tas tā ir tad, ja šādi pasākumi būtiski ietekmē minēto personu un grupu tiesības un brīvības (spriedumi, 2011. gada 21. decembris, Francija/*People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 64. punkts, un 2022. gada 18. maijs, *Foz*/Padome, T-296/20, EU:T:2022:298, 67. punkts (nav publicēts)).

56 Noteikuma, saskaņā ar kuru nelabvēlīga lēmuma adresātam jābūt iespējai sniegt apsvērumus pirms šā lēmuma pieņemšanas, mērķis ir ļaut attiecīgajai iestādei efektīvi ņemt vērā visu atbilstošo informāciju. Lai nodrošinātu minētā adresāta efektīvu aizsardzību, šī noteikuma mērķis ir citastarp ļaut tiem izlabot kļūdu vai sniegt informāciju par to personisko situāciju, kas liecinātu par labu tam, lai lēmums tiktu pieņemts vai netiktu pieņemts vai tam būtu noteikts saturs (spriedumi, 2011. gada 21. decembris, Francija/*People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 65. punkts, un 2021. gada 24. novembris, *Aman Dimashq*/Padome, T-259/19, EU:T:2021:821, 69. punkts).

57 Šajā lietā jānorāda, ka 2023. gada septembra tiesību aktu iekļaušanas pamatojums ir daļēji grozīts salīdzinājumā ar agrāko tiesību aktu pamatojumu, vienlaikus saglabājot pamatojumu, ka prasītājs ir konsorcija *Alfa Group* "viens no galvenajiem akcionāriem", un šis formulējums būtībā atbilst "liela akcionāra" formulējumam, kas ietverts sākotnējo tiesību aktu pamatojumā vai "galvenā akcionāra" pamatojumā, kurš ietverts šā sprieduma 12. punktā minētajos 2023. gada 13. marta tiesību aktos. Proti, 2023. gada septembra tiesību aktos Padome prasītājam piemēroja Lēmuma 2014/145, kas grozīts ar Lēmumu 2023/1094, 2. panta 1. punkta g) apakšpunktā paredzētās tiesību normas, proti, tās, kas attiecas uz "ietekmīgiem uzņēmējiem, kas darbojas Krievijā" (turpmāk tekstā – "grozītā g) kritērija pirmā daļa"), un normas, kas attiecas uz "uzņēmējiem, kas darbojas ekonomikas nozarēs, kuras Krievijas Federācijas valdībai nodrošina svarīgu ienākumu avotu" (turpmāk tekstā – "grozītā g) kritērija trešā daļa").

58 Jākonstatē, ka ar 2023. gada 19. jūnija vēstuli Padome informēja prasītāju par savu nodomu saglabāt viņa vārda iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz grozītu pamatojuma projektu. Pēc tam ar 2023. gada 18. augusta vēstuli Padome apstiprināja prasītājam nodomu saglabāt minētā vārda iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz grozītu pamatojuma projektu. Pēdējā minētajā vēstulē tā norādīja prasītājam, ka pielikumā tā viņam nosūta 2023. gada 10. augusta lietas WK 10524/2023 REV 1 materiālus, lietas WK 10555/2023 INIT materiālus, kuros ietverta informācija par viņa personisko situāciju, kā arī lietas WK 5142/23 ADD 1 materiālus, kuros ir papildu informācija par Krievijas uzņēmējdarbības vidi un ekonomiku.

59 Ar 2023. gada 29. augusta vēstuli, kas nosūtīta par ierobežojošo pasākumu pārskatīšanu atbildīgajam Padomes Ārējo attiecību dienestam, prasītājs informēja šo dienestu, ka viņam nav paziņoti lietas WK 10524/2023 REV 1 materiāli, un lūdza tos viņam nosūtīt pēc iespējas ātrāk.

60 It īpaši, ņemot vērā tiesas sēdē sniegtās atbildes, jānorāda, ka Padome nav pierādījusi, ka lietas WK 10524/2023 REV 1 materiāli tika nosūtīti prasītājam pirms 2023. gada septembra tiesību aktu pieņemšanas. Tādēļ, ņemot vērā lietas materiālus, jāuzskata, ka tie prasītājam tika paziņoti tikai 2023. gada 26. oktobrī, proti, vairāk nekā mēnesi pēc minētās pieņemšanas.

61 Tātad, nenosūtot prasītājam lietas WK 10524/2023 REV 1 materiālus pirms 2023. gada septembra tiesību aktu pieņemšanas, Padome nav ievērojusi prasītāja tiesības uz aizstāvību, it īpaši viņa tiesības tikt uzklausītam, kā arī viņa tiesības piekļūt lietas materiāliem, kas garantētas Hartas 41. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā.

62 Tomēr jāatgādina, ka no pastāvīgās judikatūras izriet – lai tiesību uz aizstāvību pārkāpums izraisītu apstrīdētā tiesību akta atcelšanu, šī pārkāpuma neesības gadījumā procedūrai būtu bijis jāizraisa atšķirīgs rezultāts, un tas jāpierāda personai, kura atsaucas uz šādu pārkāpumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 25. jūnijs, *Vnesheconombank*/Padome, C-731/18 P, nav publicēts, EU:C:2020:500, 73. punkts un tajā minētā judikatūra).

63 Šajā lietā jānorāda, ka prasības pieteikumā un replikā prasītājs nav paskaidrojis iemeslus, kuru dēļ, ja lietas WK 10524/2023 REV 1 materiāli viņam būtu paziņoti pirms 2023. gada septembra tiesību aktu pieņemšanas, pasākumu pārskatīšanas procedūra attiecībā uz viņu būtu varējusi izraisīt atšķirīgu rezultātu. Proti, prasītāja argumentācija neattiecas konkrēti uz minēto lietas materiālu nepaziņošanas sekām pret viņu vērsto pasākumu pārskatīšanas procedūras laikā, bet būtībā ir vērsta uz to, lai apstrīdētu Padomes dienesta, kas ir atbildīgs par publisku piekļuvi iestāžu dokumentiem, 2023. gada 23. oktobra vēstuli, ar kuru piekļuve noteiktiem dokumentiem tika atteikta, pamatojoties uz Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta trešo ievilkumu un 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

64 Turklāt jāatgādina, kā izriet no šā sprieduma 54.–56. punkta, ka personas vai vienības, uz kuru attiecas ierobežojošie pasākumi, tiesību piekļūt lietas materiāliem mērķis ir ļaut tai iesniegt apsvērumus par pierādījumiem, kas pret to vērsti. No tā izriet, ka šādas tiesības ir stingri ierobežotas ar personu vai vienību, uz kuru attiecas ierobežojošie pasākumi, lai pret to noteikto pasākumu pārskatīšanas procedūrā nodrošinātu tās aizstāvību. Šajā lietā prasītājs it īpaši pārmet Padomei, ka tā viņam nav nosūtījusi lietas materiālus ar atsauces numuru WK 10524/2023 INIT, proti, lietas WK 10524/2023 REV 1 materiālu iepriekšējo versiju. Šis arguments nevar tikt atbalstīts, ņemot vērā, ka Padome nav pamatojusies uz lietas WK 10524/2023 INIT materiāliem, lai attaisnotu prasītāja vārda saglabāšanu strīdīgajos sarakstos 2023. gada septembrī.

65 Lai attaisnotu prasītāja vārda saglabāšanu strīdīgajos sarakstos 2023. gada septembrī, Padome it īpaši balstījās uz 2022. gada 12. marta lietas WK 3073/2022 INIT un 2022. gada 14. decembra lietas WK 17621/2022 INIT materiāliem, kuri prasītājam tika paziņoti pēc šā sprieduma 10. punktā minēto 2022. gada 15. marta tiesību aktu pieņemšanas, kā arī pārskatīšanas procedūrā, kurā pieņemti šā sprieduma 12. punktā minētie 2023. gada 13. marta tiesību akti. Tā arī pamatojās uz 2023. gada 14. augusta lietu WK 10555/2023 INIT un WK 10524/2023 REV 1 materiāliem. Protams, lai gan pēdējā minētā lieta prasītājam tika paziņota tikai pēc 2023. gada septembra tiesību aktu pieņemšanas, tomēr jākonstatē, ka procesuālajos rakstos prasītājs nav paskaidrojis, kādā veidā nebūtu izslēgts, ka pārskatīšanas procedūras rezultāts būtu varējis būt citāds, ja šie lietas materiāli viņam būtu paziņoti pirms pēdējo minēto aktu pieņemšanas. Tāpat, izvaicāts par

šo jautājumu tiesas sēdē, prasītājs tikai abstrakti norādīja, ka viņš būtu varējis sniegt apsvērumus par attiecīgajos lietas materiālos ietvertajiem dokumentiem, nepaskaidrojot, kādā veidā šo apsvērumu ņemšana vērā būtu varējusi izraisīt atšķirīgu rezultātu.

66 Tādējādi, ņemot vērā šā sprieduma 62. punktā atgādināto judikatūru, jāuzskata, ka tiesību piekļūt lietas materiāliem un tiesību tikt uzklausītam pārkāpums nenozīmē 2023. gada septembra tiesību aktu atcelšanu.

67 Attiecībā uz prasītāja argumentiem par atteikumu nosūtīt viņam noteiktus dokumentus saistībā ar viņa vārda iekļaušanu un saglabāšanu strīdīgajos sarakstos, it īpaši informāciju par dalībvalstīm, kuras ierosinājušas pret viņu noteikt ierobežojošus pasākumus, ko viņam bija paziņojis Padomes dienests, kurš ir atbildīgs par publisku piekļuvi dokumentiem, pamatojoties uz Regulu Nr. 1049/2001, jānošķir Regulā Nr. 1049/2001 paredzētie noteikumi par sabiedrības tiesībām piekļūt iestāžu rīcībā esošajiem dokumentiem, no vienas puses, no Hartas 41. panta 2. punktā nostiprināto tiesību uz aizstāvību ievērošanas, kas ietver tiesības tikt uzklausītam un tiesības piekļūt lietas materiāliem, ievērojot likumīgās konfidencialitātes intereses, no otras puses. Proti, sabiedrības tiesību piekļūt iestāžu dokumentiem, pamatojoties uz Regulu Nr. 1049/2001, labuma guvēji un mērķi būtiski atšķiras no tiesību piekļūt lietas materiāliem labuma guvējiem un mērķa saistībā ar ierobežojošo pasākumu, kas piemēroti personai, uz kuru attiecas šie pasākumi, pārskatīšanas procedūru.

68 Kā teikts Regulas Nr. 1049/2001 1. apsvērumā, minētā regula saskan ar LES 1. panta otrajā daļā pausto vēlmi, saskaņā ar kuru lēmumu pieņemšana ir cik iespējams atklāta un cik iespējams tuvināta pilsoņiem. Kā atgādināts minētās regulas otrajā apsvērumā, sabiedrības tiesības piekļūt iestāžu dokumentiem ir saistītas ar šo iestāžu demokrātisko raksturu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco*/Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 34. punkts). Lai sasniegtu šos mērķus, saskaņā ar minētas regulas 2. panta 1. punktu jebkuram Savienības pilsonim, kā arī jebkurai fiziskai personai, kas dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kam ir juridiskā adrese kādā dalībvalstī, ir tiesības piekļūt Savienības iestāžu dokumentiem. No tā izriet, ka šīs regulas mērķis ir nodrošināt piekļuvi visiem publiskiem dokumentiem un ne tikai pieteicēja piekļuvi dokumentiem, kas uz viņu attiecas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 26. aprīlis, *Sison*/Padome, T-110/03, T-150/03 un T-405/03, EU:T:2005:143, 50. punkts). Proti, saskaņā ar šīs regulas 6. panta 1. punktu pieteikuma iesniedzējam nav jāpierāda jebkāda interese, lai piekļūtu pieprasītajiem dokumentiem, un līdz ar to viņa pieteikums jāizskata tāpat kā jebkuras citas personas pieteikums (spriedumi, 2006. gada 6. jūlijs, *Franchet* un *Byk*/Komisija, T-391/03 un T-70/04, EU:T:2006:190, 82. punkts, un 2023. gada 20. decembris, *OCU*/VNV, T-496/18, nav publicēts, EU:T:2023:857, 43. punkts). Turklāt jāatgādina, ka atsevišķas intereses, lai pieteicējs varētu pieprasīt piekļuvi dokumentam, kas uz viņu attiecas personīgi, nav jāņem vērā, piemērojot obligātos izņēmumus, ko paredz šīs pašas regulas 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts (spriedums, 2005. gada 26. aprīlis, *Sison*/Padome, T-110/03, T-150/03 un T-405/03, EU:T:2005:143, 52. punkts).

69 Līdz ar to, ciktāl prasītājs vēlas apstrīdēt faktu, ka ar 2023. gada 23. oktobra lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar Regulu Nr. 1049/2001, Padome viņam esot nepamatoti atteikusi piekļuvi noteiktiem dokumentiem, pietiek ar norādi, ka prasītājs prasījumu daļā nelūdz atcelt minēto lēmumu.

70 Otrkārt, jānorāda, ka Savienības tiesību normas, uz kuru pamata tika noteikti ierobežojošie pasākumi pret prasītāju, proti, Lēmums 2014/145, redakcijā ar grozījumiem, un Regula Nr. 269/2014, redakcijā ar grozījumiem, nepiešķir ieinteresētajām personām tiesības uz formālu uzklausīšanu. Tāpat arī no Hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunkta neizriet, ka formāla

uzklausīšana ir vienīgais veids, kā lietderīgi un efektīvi nodrošināt ieinteresētajai personai tās tiesību tikt uzklausītai īstenošanu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2022. gada 12. maijs, *Boshab* /Padome, C-242/21 P, nav publicēts, EU:C:2022:375, 62. punkts, un 2023. gada 9. februāris, *Boshab*/Padome, C-708/21 P, nav publicēts, EU:C:2023:84, 54. punkts). No tā izriet, ka prasītājam nav pamata apgalvot, ka mutvārdu uzklausīšanas nerīkošana būtu pārkāpusi viņa tiesības uz aizstāvību.

71 Treškārt, jānoraida arī prasītāja arguments, ka Padome nav ņēmusi vērā viņa iesniegtos apsvērumus un nav individualizējusi atbildes uz viņa lūgumiem. Proti, Padomei ne tikai nav pienākuma atbildēt uz katru iesniegto apsvērumu un dokumentu punktu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 23. oktobris, *People's Mojahedin Organization of Iran*/Padome, T-256/07, EU:T:2008:461, 95. punkts), bet arī tas, ka tā nav atbildējusi uz visiem prasītāja iesniegtajiem apsvērumiem un dokumentiem, nepierāda, ka tā nav tos ņēmusi vērā, pārskatot viņa situāciju. Turklāt no 2023. gada 15. septembra vēstules izriet, ka Padome atsaucās uz to argumentu līdzību, ko prasītājs bija izvirzījis pārskatīšanas lūgumā un lietā, kurā pasludināts 2023. gada 15. novembra spriedums OT/Padome (T-193/22, EU:T:2023:716) un 2024. gada 11. septembra spriedums OT/Padome (T-286/23, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:606), un ka tā atsaucās uz procesuālajiem rakstiem un apsvērumiem, ko viņš bija iesniedzis šajā lietā. Šajā vēstulē tā arī skaidri atbildēja uz prasītāja apsvērumiem par sabiedrību *AlfaStrakhovanie*.

72 Ceturtkārt, jāatgādina – Hartas 47. pantā garantētās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā nozīmē, ka ieinteresētajai personai jāvar uzzināt attiecībā uz to pieņemtā lēmuma pamatojumu vai nu no paša lēmuma, vai pēc šīs personas pieprasījuma sniegtā paziņojuma, neskarot kompetentās tiesas tiesības lūgt attiecīgajai iestādei iesniegt tai šo informāciju, lai persona pēc iespējas labākos apstākļos varētu aizstāvēt savas tiesības un, zinot visus apstākļus, nolemt, vai ir lietderīgi vērsties kompetentajā tiesā, kā arī, lai šī tiesa pilnībā varētu īstenot attiecīgā lēmuma tiesiskuma pārbaudi (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 100. punkts).

73 Šajā lietā līdz 2023. gada 26. oktobrim Padome bija paziņojusi prasītājam visu informāciju, uz kuru tā bija balstījusies, lai pieņemtu 2023. gada septembra tiesību aktus, tostarp lietu WK 10524/2023 REV 1. Jākonstatē, ka tādējādi visa atbilstošā informācija prasītāja rīcībā bija aptuveni vienu mēnesi pirms prasības celšanas termiņa beigām, lai apstrīdētu minēto aktu tiesiskumu, un vairāk nekā trīs nedēļas pirms minētās prasības faktiskās celšanas. Katrā ziņā tas, ka pirms prasības celšanas nav paziņoti pierādījumu materiāli, uz kuru pamata Padome pagarinājusi ierobežojošo pasākumu piemērošanu, neietekmē attiecīgās personas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ar nosacījumu, ka šie lietas materiāli tiek darīti zināmi prasītājam, lai viņš par to varētu izteikties replikā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 12. jūnijs, *Shammout*/Padome, T-649/22, nav publicēts, EU:T:2024:376, 52. un 53. punkts). Līdz ar to prasītāja apgalvojums, ka, nosūtot lietas WK 10524/2023 REV 1 materiālus pēc 2023. gada septembra tiesību aktu pieņemšanas, Padome esot pārkāpusi viņa tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kas reglamentētas Hartas 47. pantā, nav pamatots, jo tie bija viņa rīcībā pirms prasības celšanas, lai apstrīdētu šo tiesību aktu tiesiskumu šajā tiesvedībā.

74 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka trešais pamats, kas attiecas uz tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu, jānoraida, ciktāl tā mērķis ir apstrīdēt 2023. gada septembra tiesību aktu tiesiskumu.

b) Par 2024. gada marta tiesību aktiem

75 Prasītājs pārmet Padomei, ka tā nav atbildējusi uz viņa pārskatīšanas lūgumu, ar kuru pēc 2024. gada 10. aprīļa sprieduma *Aven*/Padome (T-301/22, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:214) un 2024. gada 10. aprīļa sprieduma *Fridman*/Padome (T-304/22, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:215) pasludināšanas viņš bija lūdzis svītrot viņa vārdu no strīdīgajiem sarakstiem.

76 Padome apstrīd prasītāja argumentāciju.

77 Šajā ziņā pietiek ar norādi, ka prasītāja argumentācija par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu ir balstīta uz vēstuli, kas Padomei nosūtīta pēc 2024. gada marta tiesību aktu pieņemšanas, proti, 2024. gada 11. aprīlī. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, novērtējot Savienības tiesību akta likumību, nozīme ir faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kas pastāv akta pieņemšanas brīdī (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 24. novembris, *Aman Dimashq*/Padome, T-259/19, EU:T:2021:821, 110. punkts (nav publicēts) un tajā minētā judikatūra). Tātad tas, ka Padome nav sniegusi atbildi uz šo vēstuli, nevar likt apšaubīt 2024. gada marta tiesību aktu tiesiskumu.

78 Tādēļ prasītājs nav pierādījis tiesību uz aizstāvību pārkāpumu pārskatīšanas procedūrā, kurā pieņemti 2024. gada marta tiesību akti.

79 Attiecīgi trešais pamats par tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu jānoraida pilnībā.

2. Par pirmo pamatu attiecībā uz kļūdu vērtējumā

80 Prasītājs apgalvo, ka Padome ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, saglabādama viņa vārdu strīdīgajos sarakstos, pieņemot 2023. gada septembra un 2024. gada marta tiesību aktus.

81 Padome apstrīd prasītāja argumentāciju.

a) Ievada apsvērumi

82 Iesākumā jāatgādina – lai arī taisnība, ka Padomei ir zināma rīcības brīvība, lai katrā atsevišķā gadījumā noteiktu, vai ir izpildīti juridiskie kritēriji, ar kuriem pamatoti attiecīgie ierobežojošie pasākumi, Savienības tiesām tomēr principā jānodrošina pilnīga visu Savienības tiesību aktu likumības pārbaude (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 15. novembris, OT/Padome, T-193/22, EU:T:2023:716, 121. punkts).

83 Hartas 47. pantā garantētā pārbaudes tiesā efektivitāte nosaka, ka Savienības tiesai jānodrošina, lai lēmums, ar ko noteikti vai saglabāti ierobežojoši pasākumi un kam attiecībā uz attiecīgo personu vai vienību ir individuāla piemērojamība, būtu balstīts uz pietiekami drošiem faktiem. Tas nozīmē, ka jāpārbauda pamatojuma izklāstā norādītie fakti, kas ir minētā lēmuma pamatā, tādēļ pārbaudē tiesā nav jāizvērtē tikai abstrakta norādīto iemeslu ticamība, bet arī tas, vai šie apsvērumi vai vismaz viens no tiem, kurš tiek uzskatīts par pašu par sevi pietiekamu šā paša lēmuma pamatojumam, ir pamatoti (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119. punkts, un 2023. gada 15. novembris, OT/Padome, T-193/22, EU:T:2023:716, 122. punkts).

84 Šāds vērtējums jāveic, pārbaudot pierādījumus un informāciju nevis izolēti, bet gan kontekstā, kurā tie iekļaujas. Padome tādējādi ir izpildījusi pierādīšanas pienākumu, ja tā Savienības tiesā ir sniegusi pietiekami konkrētu, precīzu un saskaņotu norāžu kopumu, kas ļauj konstatēt, ka pastāv pietiekama saikne starp personu vai vienību, uz kuru attiecas līdzekļu iesaldēšanas pasākums, un apkaroto režīmu vai vispārīgi – apkarotajām situācijām (skat. spriedumu, 2017. gada 20. jūlijs, *Badica* un *Kardiam*/Padome, T-619/15, EU:T:2017:532, 99. punkts un tajā minētā judikatūra; spriedums, 2023. gada 15. novembris, OT/Padome, T-193/22, EU:T:2023:716, 124. punkts).

85 Pret attiecīgo personu vai vienību norādīto apsvērumu pamatotība – gadījumā, ja tie tiek apstrīdēti, – jāpierāda tieši kompetentajai Savienības iestādei, un šai personai nav jāiesniedz pierādījumi par šo apsvērumu pamatotības trūkumu. Šajā nolūkā Padomei nav jāiesniedz Savienības tiesā visa informācija un pierādījumi, kas saistīti ar aktā, kura atcelšana tiek prasīta, norādītajiem iemesliem. Svarīgi, lai iesniegtā informācija un pierādījumi pamatotu apsvērumus, kas vērsti pret attiecīgo personu vai vienību (spriedumi, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 121. un 122. punkts, un 2013. gada 28. novembris, Padome/*Fulmen* un *Mahmoudian*, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 66. un 67. punkts; skat. arī spriedumu, 2023. gada 15. novembris, OT/Padome, T-193/22, EU:T:2023:716, 123. punkts un tajā minētā judikatūra).

86 Šādā gadījumā Savienības tiesai, ņemot vērā šo informāciju vai pierādījumus, jāpārbauda, vai norādītie fakti atbilst patiesībai, un atkarībā no attiecīgās lietas apstākļiem un ņemot vērā iespējamos apsvērumus, ko par tiem iesniegusi tostarp attiecīgā persona vai vienība, jāizvērtē to ticamība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 124. punkts).

87 Konkrētāk, saistībā ar tiesiskuma pārbaudi, kas tiek veikta attiecībā uz aktiem par attiecīgās personas vārda saglabāšanu to personu un vienību sarakstā, kurām piemēro ierobežojošus pasākumus, jāatgādina, ka tiem piemīt aizsardzības un pēc definīcijas pagaidu raksturs un to spēkā esība vienmēr ir atkarīga no tā, vai to veikšanas pamatā esošie faktiskie un tiesiskie apstākļi joprojām pastāv, kā arī no tā, vai tie būtu jāsaglabā spēkā, lai sasniegtu attiecīgos mērķus. Tādēļ, periodiski pārskatot šos pasākumus, Padomei jāveic situācijas atjaunināts vērtējums un jāizstrādā šādu pasākumu iedarbības bilance, lai noskaidrotu, vai tie ļāvuši sasniegt mērķus, kas izvirzīti ar attiecīgo personu vārdu un vienību nosaukumu sākotnējo iekļaušanu strīdīgajā sarakstā, un vai attiecībā uz minētajām personām un vienībām vēl arvien var izdarīt to pašu secinājumu (skat. spriedumu, 2022. gada 27. aprīlis, *Ilunga Luyoyo*/Padome, T-108/21, EU:T:2022:253, 55. punkts un tajā minētā judikatūra; spriedums, 2022. gada 26. oktobris, *Ovsyannikov*/Padome, T-714/20, nav publicēts, EU:T:2022:674, 67. punkts).

88 No tā izriet – lai pamatotu personas vārda saglabāšanu to personu un vienību sarakstā, kurām piemēro ierobežojošus pasākumus, Padomei nav aizliegts pamatoties uz tiem pašiem pierādījumiem, kas iepriekš pamatoja attiecīgās personas vārda sākotnējo iekļaušanu, atkārtotu iekļaušanu vai saglabāšanu šajā sarakstā, ja vien, pirmkārt, iekļaušanas iemesli nav mainījušies un, otrkārt, konteksts nav mainījies tādējādi, ka šie pierādījumi ir novecojuši (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 23. septembris, *Kaddour*/Padome, T-510/18, EU:T:2020:436, 99. punkts). Šajā saistībā konteksta izmaiņas ietver to, ka tiek ņemta vērā, pirmkārt, situācija tajā valstī, attiecībā uz kuru ierobežojošo pasākumu sistēma ir tikusi noteikta, kā arī attiecīgās personas konkrētā situācija (spriedums, 2022. gada 26. oktobris, *Ovsyannikov*/Padome, T-714/20, nav publicēts, EU:T:2022:674, 78. punkts; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2020. gada 23. septembris, *Kaddour*/Padome, T-510/18, EU:T:2020:436, 101. punkts), un, otrkārt, visi atbilstošie apstākļi un it īpaši ar ierobežojošajiem pasākumiem izvirzīto mērķu sasniegšana (spriedums, 2022. gada

27. aprīlis, *Ilunga Luyoyo*/Padome, T-108/21, EU:T:2022:253, 56. punkts; šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. arī spriedumu, 2020. gada 12. februāris, *Amisi Kumba*/Padome, T-163/18, EU:T:2020:57, 82.–84. punkts un tajos minētā judikatūra).

89 Ņemot vērā šos principus, jāpārbauda, vai, pieņemot 2023. gada septembra tiesību aktus un pēc tam pieņemot 2024. gada marta tiesību aktus, Padome ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, nolemjot saglabāt prasītāja vārdu strīdīgajos sarakstos.

90 Šajā ziņā no apstrīdēto tiesību aktu formulējuma izriet, ka prasītāja vārds tika saglabāts strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz kritēriju par materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas lēmumu pieņēmējiem, kuri ir atbildīgi par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju (grozītā Lēmuma 2014/145 2. panta 1. punkta d) apakšpunkts (turpmāk tekstā – "d) kritērijs")). Tas tika iekļauts arī, pamatojoties uz grozītā g) kritērija pirmo un trešo daļu.

91 Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu vispirms pārbaudīt, vai Padome pieļāvusi kļūdu vērtējumā, saglabādama prasītāja vārdu [strīdīgajos sarakstos], pamatojoties uz grozītā g) kritērija pirmo un trešo daļu.

b) Par 2023. gada septembra tiesību aktiem

92 Ar argumentāciju, ar kuru tiek apstrīdēts 2023. gada septembra tiesību aktu tiesiskums, prasītājs apgalvo, ka Padomes izvirzītie pierādījumi nav uzticami, un apgalvo, ka viņa vārds strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz grozītā g) kritērija pirmo un trešo daļu, saglabāts kļūdaini.

1) Par pierādījumu uzticamību

93 Prasītājs apgalvo, ka liela daļa Padomes izmantoto avotu ir zemas kvalitātes, un viņš īpaši apstrīd atsevišķu pierādījumu uzticamību.

94 Padome apstrīd prasītāja argumentāciju.

95 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības tiesas darbību reglamentē pierādījumu brīvas novērtēšanas princips un vienīgais kritērijs iesniegto pierādījumu vērtības novērtēšanai ir to ticamība. Šim nolūkam, novērtējot dokumenta pierādījuma vērtību, jāpārbauda tajā ietvertās informācijas patiesums, ņemot vērā tostarp dokumenta izcelsmi, tā izstrādes apstākļus un adresātu, un jānoskaidro, vai, ņemot vērā tā saturu, tas šķiet saprātīgs un uzticams (skat. spriedumus, 2018. gada 31. maijs, *Kaddour*/Padome, T-461/16, EU:T:2018:316, 107. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2020. gada 12. februāris, *Amisi Kumba*/Padome, T-163/18, EU:T:2020:57, 95. punkts (nav publicēts) un tajā minētā judikatūra).

96 Tā kā Savienības iestādēm nav pilnvaru veikt izmeklēšanu trešajās valstīs, Savienības iestāžu vērtējumam faktiski jābūt pamatotam ar sabiedrībai pieejamiem informācijas avotiem, ziņojumiem, rakstiem preses izdevumos, slepeno dienestu ziņojumiem vai ar citiem līdzīgiem informācijas avotiem (spriedumi, 2018. gada 14. marts, *Kim* u.c./Padome un Komisija, T-533/15 un T-264/16, EU:T:2018:138, 107. punkts, un 2022. gada 1. jūnijs, *Prigozhin*/Padome, T-723/20, nav publicēts, EU:T:2022:317, 59. punkts).

97 Turklāt jānorāda, ka bruņota konflikta situācija, kurā iesaistīta Krievijas Federācija un Ukraina, praksē īpaši apgrūtina pieeju atsevišķiem avotiem, atsevišķas informācijas primārā avota skaidru norādīšanu, kā arī liecību iespējamo vākšanu no personām, kuras piekrīt tikt identificētas. No tās izrietošās izmeklēšanas grūtības tādēļ var kavēt konkrētu pierādījumu un objektīvas informācijas iegūšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 15. novembris, OT/Padome, T-193/22, EU:T:2023:716, 116. punkts un tajā minētā judikatūra).

98 Šajā lietā, lai pamatotu prasītāja vārda saglabāšanu strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz grozītā g) kritērija pirmo un trešo daļu, Padome balstījās uz 2022. gada 12. marta lietas WK 3073/2022 INIT materiālu elementiem, it īpaši uz rakstu "Why Mueller named a Russian Oligarch in Court", kas 2018. gada 6. aprīlī publicēts *The Dailly Beast* tīmekļvietnē (1. dokuments);

99 Padome balstījās arī uz vienu no lietas WK 17621/2022 INIT elementiem, lai pamatotu prasītāja vārda saglabāšanu strīdīgajos sarakstos, balstoties uz grozītā g) kritērija pirmo un trešo daļu, proti, tīmekļvietnes "Putin's list" lapu, kas attiecas uz prasītāju un kas tika skatīta 2022. gada 23. novembrī (2. dokuments).

100 Lai apstiprinātu pamatojumu prasītāja vārda saglabāšanai strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz grozītā g) kritērija pirmo un trešo daļu, Padome ņēma vērā arī atsevišķus 2023. gada 10. augusta lietas WK 10524/2023 REV 1 elementus, proti:

– *AlfaStrakhovanie* prezentāciju, kas publicēta šīs sabiedrības tīmekļvietnē, skatīta 2023. gada 25. maijā (2. dokuments);

– rakstu "*AlfaStrakhovanie* ruled out the sale of business to third-party buyers", kas publicēts 2023. gada 4. maijā *Radio Liberty* tīmekļvietnē (9. dokuments);

– *X5 Retail Group* akcionāru struktūras prezentāciju, kas publicēta šīs sabiedrības tīmekļvietnē, skatīta 2023. gada 1. jūnijā (10. dokuments);

– *Rupep* tīmekļvietnes lapu par prasītāja darījumu attiecībām, skatīta 2023. gada 12. jūnijā (17. dokuments);

– rakstu "*AlfaStrakhovanie* confirmed the change of ownership of the company", kas 2023. gada 4. maijā publicēts *Vedomosti* tīmekļvietnē (19. dokuments);

– rakstu "Fridman's *Alfa Group* to exit all Russian assets", kas publicēts 2023. gada 5. maijā *bne IntelliNews* tīmekļvietnē (20. dokuments).

101 Lai apstiprinātu pamatojumu prasītāja vārda saglabāšanai strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz grozītā g) kritērija pirmo un trešo daļu, Padome ņēma vērā arī atsevišķus 2023. gada 14. augusta lietas WK 10555/2023 INIT elementus, proti:

– Ukrainas Centrālās bankas 2023. gada 5. jūnija vēstuli Eiropas Komisijai par Ukrainas bažām par sankciju apiešanas mēģinājumiem (1. dokuments);

– Ukrainas Centrālās bankas paziņojumu presei par *Sense Bank*, publicēts 2023. gada 20. jūlijā (2. dokuments);

102 Vispirms jānorāda, ka tiesas sēdē prasītājs atteicās no savas argumentācijas par informācijas avota *TAdivser* uzticamības trūkumu.

103 Turklāt attiecībā uz argumentāciju, ar kuru prasītājs, pamatojoties uz *Politico* publicēto rakstu, kas pievienots prasības pieteikumam, apgalvo, ka ļoti liela daļa Padomes izmantoto avotu esot zemas kvalitātes, jānorāda, ka ar šo rakstu sistemātiski netiek apšaubīti visi Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) sagatavoto pierādījumu materiālu elementi, bet izvirzīti vienīgi jautājumi par dažu informācijas avotu, piemēram, sociālo mediju, blogu vai mākslīgā intelekta radītas informācijas, uzticamību.

104 Jākonstatē, ka attiecīgajā rakstā nav atsauces uz pierādījumu materiāliem, uz kuriem Padome atsaucas šajā lietā, un ka prasītājs nav pierādījis, ka 98.–101. punktā minētie pierādījumi būtu iegūti no avotiem, kuru ticamība šajā rakstā apšaubīta.

105 Attiecībā uz prasītāja argumentāciju, saskaņā ar kuru būtībā ar viņu saistītā informācija, kas izklāstīta pierādījumu materiālu WK 10524/2023 REV 1 19. un 20. dokumentā, nav ticama, jo tā balstīta uz anonīmiem avotiem, jānorāda, ka šie dokumenti ir raksti no plašsaziņas līdzekļiem, kas specializējušies ekonomikā, proti, *Vedomosti* un *bne IntelliNews*, un ir balstīti uz *BBC* rakstā minētajiem faktiem, *ABH Holdings* valdes locekļa komentāriem, kuros norādīts uz nepieciešamību pārcelt šīs sabiedrības aktīvus, kā arī uz anonīmiem avotiem. Tas vien, ka daļa no šajos dokumentos ietvertās informācijas iegūta no anonīmiem žurnālistikas avotiem, nevar tos padarīt neuzticamus. Tā kā runa ir par uzņēmumu, uz kuriem attiecas šo ekonomikā specializēto plašsaziņas līdzekļu izmeklēšana, iekšējiem avotiem, prasība, lai žurnālisti sistemātiski atklātu sabiedrībai savu avotu identitāti, būtu pretrunā žurnālistikas avotu aizsardzībai.

106 Prasītāja argumentācija, apstrīdot pierādījumu materiālu WK 5142/2023 ADD 1 1. dokumenta uzticamību attiecībā uz pierādījumiem par Krievijas uzņēmējdarbības vidi un ekonomiku, proti, tīmekļvietnē "Proekt" publicēto izmeklēšanu, jānoraida kā neefektīva, ņemot vērā, ka Padome nav balstījusies uz šo dokumentu, lai pamatotu prasītāja vārda saglabāšanu strīdīgajos sarakstos, balstoties uz grozītā g) kritērija pirmo un trešo daļu.

107 Ievērojot visu iepriekš minēto un ņemot vērā kontekstu, kas raksturo situāciju Krievijas Federācijā, kā arī to, ka Padomei nav izmeklēšanas pilnvaru trešajās valstīs (skat. šā sprieduma 96. un 97. punktu), prasītājs nav iesniedzis pierādījumus, kas varētu likt apšaubīt šā sprieduma 98.–101. punktā minēto pierādījumu materiālu pierādījuma spēku.

2) Par grozītā g) kritērija pirmās un trešās daļas piemērojamību prasītājam

108 Prasītājs apgalvo, ka Padome viņa vārdu strīdīgajos sarakstos kļūdaini saglabājusi, pamatojoties uz grozītā g) kritērija pirmo un trešo daļu.

109 Pirmām kārtām, prasītājs apgalvo, ka Padome ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, uzskatot prasītāju par konsorcija *Alfa Group*, kas ietver *Alfa Bank*, *Alfrastrakhovanie* un *X5 Retail Group*, galveno akcionāru.

110 Vispirms – prasītājs uzskata, ka konsorcijam *Alfa Group* nav nedz struktūras, nedz juridiskās pastāvēšanas. Turpinājumā viņš apgalvo, ka ir iesniedzis pierādījumus par savu kapitāldaļu atsavināšanu, pirmkārt, *ABH Holdings*, kurai pieder *Alfa Bank Russie*, *Alfa Bank Ukraine*, kā arī *AlfaStrakhovani*e, un, otrkārt, *CTF Holdings*, kuram pieder *A1*, *X5 Retail Group*, kā arī *IDS Borjomi*. Viņš uzskata, ka Padome nevarot apgalvot, ka viņš neesot savas kapitāldaļas nodevis

[*konfidenciāli*] k-gam [1].

111 Prasītājs arī apgalvo, ka viņa *CTF Holdings* kapitāldaļu nodošana ir likumīgi pierādīta ar izrakstu no šīs sabiedrības patieso labuma guvēju reģistra.

112 Prasītājs turklāt pārmet Padomei, ka tā noraidījusi dokumentu, kas iesniegti, lai pamatotu daļu nodošanu, pierādījuma spēku, atsaucoties uz nepamatotu faktu, ka ar viņa akciju pircēju, proti, [*konfidenciāli*] k-gu, tika parakstīts pretlīgums. Tādēļ viņš uzskata, ka Padome viņam pieprasa iesniegt negatīvus pierādījumus, lai pierādītu attiecīgo daļu nodošanu.

113 Papildus prasītājs apstrīd Padomes argumentāciju, ka viņš kontrolē *AlfaStrakhovanie*, jo Padomes rīcībā esošā informācija esot hipotētiska.

114 Otrām kārtām, prasītājs būtībā apgalvo, ka viņš ir vienīgais uzņēmējs, kura vārds iekļauts strīdīgajos sarakstos, neņemot vērā iepriekšējās vai pašreizējās izpildfunkcijas. Šajā ziņā viņš uzskata, ka Padomei bijis jāņem vērā fakts, ka viņš nav pildījis izpildfunkcijas desmit gadu laikā pirms viņa vārda sākotnējās iekļaušanas minētajos sarakstos.

115 Trešām kārtām, prasītājs uzsver, ka viņš neveic saimniecisko darbību vienā vai vairākās nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, un tādēļ norāda, ka Krievijā viņu nevar uzskatīt par vadošu uzņēmēju. Viņaprāt, no judikatūras par pievienotās vērtības nodokli (PVN), kā arī no nesenās judikatūras par ierobežojošiem pasākumiem, kas pieņemti saistībā ar iebrukumu Ukrainā, izriet, ka vienkārša akciju turēšana nevar ļaut Padomei uzskatīt, ka viņš veic darbību ekonomikas nozarē.

116 Ceturtām kārtām, prasītājs apgalvo, ka viņam nav piemērojama grozītā Lēmuma 2014/145 2. panta 1. punkta g) apakšpunktā ietvertā prezumpcija par vadošo uzņēmēju un Krievijas valdības savstarpējo atkarību. Prasītājs uzskata, ka viņš nav minēts lietu WK 5142/2023 INIT un WK 5142/2023 ADD 1 dokumentos, kuros ir informācija par Krievijas uzņēmējdarbības vidi un ekonomiku, un ka daži dokumenti, kas attiecas uz konsorcija *Alfa Group* uzņēmumiem, pierādot, ka *Alfa Bank* neietilpst to dominējošo ekonomikas dalībnieku šaurajā lokā, kuri pietuvināti *V. Putin*. Prasītājs uzskata, ka ne viņš, ne minētā konsorcija sabiedrības vai viņa partneri nepieder nevienai no savstarpēji atkarīgo uzņēmēju kategorijām, nav *V. Putin* draugi, kas saistīti ar *KGB* vai *V. Putin* tīklu Sanktpēterburgā (Krievija), nedarbojas valsts kontrolētajās nozarēs un nesaņem publiskā iepirkuma un nodokļu priekšrocības vai īpašu attieksmi. Tāpat viņš uzskata, ka neviena šī konsorcija uzņēmuma valdē nav Krievijas valdības ministra vai personīga pilnvarotā.

117 Piektām kārtām, tiesas sēdē prasītāja apgalvoja, ka *Rosvodokanal* nenodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, jo šī sabiedrība pārstāv tikai 25–30 % no Krievijas ūdensapgādes un notekūdeņu attīrīšanas privātā sektora, kas veidojot tikai 10 % no visas šīs nozares.

118 Padome apstrīd prasītāja argumentāciju.

119 Attiecībā uz vispārējo kontekstu, kas saistīts ar Ukrainas situāciju, jākonstatē, ka datumā, kad pieņemti 2023. gada tiesību akti, situācijas nopietnība Ukrainā saglabājās. Tāpat ierobežojošie pasākumi joprojām bija pamatoti, ņemot vērā sasniedzamo mērķi, proti, īstenot maksimālu

[1] Konfidenciālie dati ir aizklāti.

spiedienu uz Krievijas iestādēm, lai tās izbeigtu Ukrainu destabilizējošās darbības un politiku, kā arī militāro agresiju pret šo valsti, un likt Krievijas Federācijai vēl dārgāk maksāt par darbībām, ko tā īsteno, lai grautu Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību.

120 Jānorāda, ka pirms g) kritērija grozīšanas tas attiecās tikai uz "uzņēmējiem, kas darbojas ekonomikas nozarēs, kuras Krievijas Federācijas valdībai nodrošina svarīgu ienākumu avotu". Ar Lēmumu 2023/1094 veiktais grozījums šajā kritērijā paplašināja tā tvērumu, attiecinot to arī uz "ietekmīgiem uzņēmējiem, kas darbojas Krievijā" (grozītā g) kritērija pirmā daļa), kā arī uz "uzņēmējiem, kas darbojas ekonomikas nozarēs, kuras Krievijas Federācijas valdībai nodrošina svarīgu ienākumu avotu" (grozītā g) kritērija trešā daļa).

121 Pirmām kārtām, attiecībā uz grozītā g) kritērija pirmo daļu jānorāda, ka jēdziens "ietekmīgi uzņēmēji" attiecas uz uzņēmēju nozīmīgumu, ņemot vērā – atkarībā no gadījuma – viņu profesionālo statusu, saimnieciskās darbības nozīmīgumu, kapitāldaļu apmēru vai amata pienākumu apjomu vienā vai vairākos uzņēmumos, kuros viņi veic šīs darbības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 15. novembris, OT/Padome, T-193/22, EU:T:2023:716, 143. punkts).

122 No grozītā g) kritērija pirmās daļas izriet, ka sākotnējā g) kritērijā izdarītā grozījuma mērķis bija vienīgi paplašināt ierobežojošo pasākumu piemērošanas jomu, lai tie tiktu piemēroti visiem ietekmīgajiem uzņēmējiem, kas darbojas Krievijā, tostarp tiem, kuri nav iesaistīti ekonomikas nozarē, bet nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai.

123 Iemesli, kas pamato Lēmuma 2014/145, redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Lēmumu 2022/329, 2. panta 1. punkta g) apakšpunktā paredzētā kritērija paplašināšanu, izklāstīti Lēmuma 2023/1094 4. apsvērumā. Šajā apsvērumā aprakstīta Krievijas ekonomikas darbība, ko raksturo savstarpējas atkarības saiknes esība starp ietekmīgiem uzņēmējiem, kuri darbojas Krievijā, un Krievijas Federācijas valdību. Tādēļ, vēršoties pret šiem uzņēmējiem, Padome vēlas izmantot ietekmi, ko šī personu kategorija var īstenot uz Krievijas režīmu, liekot viņiem izdarīt spiedienu uz šo valdību, lai tā mainītu politiku attiecībā uz Ukrainu.

124 Lai grozītā g) kritērija pirmo daļu piemērotu katras personas, kuras vārds iekļauts strīdīgajos sarakstos, individuālajai situācijai, Padomei jāpierāda, pirmkārt, ka fizisku personu var kvalificēt kā "ietekmīgu uzņēmēju" šā sprieduma 121. punktā minētajā izpratnē un, otrkārt, ka šī fiziskā persona veic darbību Krievijā. Šajā ziņā jāuzsver, ka tas apstāklis vien, ka persona pieder pie kādas no to ietekmīgo uzņēmēju, kas darbojas Krievijā, kategorijām, ir pietiekams, lai ļautu veikt nepieciešamos ierobežojošos pasākumus, pamatojoties uz minēto daļu, un nav jāsniedz pierādījumi par saiknēm starp ietekmīga uzņēmēja statusu un Krievijas režīmu, nedz arī par saiknēm starp ietekmīga uzņēmēja statusu un atbalstu šim režīmam vai no tā gūto labumu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 9. jūlijs, *Haswani*/Padome, C-241/19 P, EU:C:2020:545, 66. punkts, un rīkojumu, 2022. gada 6. septembris, *Haikal*/Padome, C-113/21 P, nav publicēts, EU:C:2022:640, 41. punkts).

125 Šajā lietā, runājot par prasītāja personisko situāciju, no iekļaušanas sarakstā pamatojuma izriet, ka viņš tiek uzskatīts par vienu no lielākajiem konsorcija *Alfa Group* akcionāriem.

126 Atbilstoši informācijai, kas tostarp ietverta lietas WK 3073/2022 INIT 1. dokumentā, prasītājs ir konsorcija *Alfa Group*, kas ir liela privāta Krievijas rūpniecības un finanšu grupa ar interesēm dažādās ekonomikas nozarēs, līdzdibinātājs.

127 Tāpat jānorāda, ka *Alfa Bank Ukraine* 2019. gada jūnijā iesniegtajā konsorcija *Alfa Group* prezentācijā, kas pievienota iebildumu raksta B.2. pielikumā, minētas šī konsorcija sabiedrības, tostarp *ABH Holdings*, *AlfaStrakhovanie*, *X5 Retail Group* un *A1*, un tā apstiprina lietas WK 17621/2022 INIT materiālu 2. dokumentā ietverto informāciju (spriedums, 2024. gada 11. septembris, OT/Padome, T-286/23, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:606, 94. punkts). Šo informāciju apstiprina arī lietas WK 10524/2023 REV 1 2. dokuments, kurā norādīts, ka šis konsorcijs 2023. gada 26. maijā tostarp ietvēra *Alfa Bank*, *AlfaStrakhovanie*, *Rosvodokanal*, *X5 Retail Group* un *A1*.

128 Turklāt starp lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka no lietas WK 10524/2023 REV 1 materiālu 9. un 19. dokumenta izriet, ka *ABH Holdings*, kas iedibināta Luksemburgā, netieši pieder, pirmkārt, *Alfa Bank Russie*, tostarp ar Kiprā iedibinātās *ABH Financial* un Krievijā iedibinātās *AB Holding* starpniecību, un, otrkārt, *AlfaStrakhovanie*, it īpaši ar Kiprā iedibinātās *AlfaStrakhovanie Holdings* un Krievijā iedibinātās *Yuns-Holdings* starpniecību. Jānorāda, kā tas it īpaši izriet no lietas WK 10524/2023 REV 1 17. dokumenta, ka prasītājs neapstrīd, ka viņam pieder 16,3239 % *ABH Holdings*.

129 Tāpat no lietas WK 10524/2023 REV 1 10. dokumenta izriet, ka 47,86 % *X5 Retail Group* pieder Luksemburgā iedibinātajai *CTF Holdings*, un prasītājs to neapstrīd. Tāpat tiesas sēdē lietas dalībnieki bija vienisprātis par to, ka ar Kiprā un Krievijā iedibinātu sabiedrību starpniecību pēdējai minētajai netieši pieder arī *A1*. No minētājiem lietas materiāliem izriet, ka *CTF Holdings* netieši pieder *A1* ar Luksemburgā iedibinātās *A1 Investment Holding*, Kiprā iedibinātās *A1 Capital* un Krievijā iedibinātās *Management Company Group A1* starpniecību. Jākonstatē, ka prasītājs neapstrīd, ka viņš ir viens no *CTF Holdings* dibinātājiem, kā izriet no pierādījumu materiālu WK 17621/2022 INIT 2. dokumenta, tāpat kā viņš neapstrīd, ka viņam ir kapitāldaļas *CTF Holdings*, kas iedibināta Luksemburgā. Tiesas sēdē prasītājs apstrīdēja Padomes apgalvojumu, saskaņā ar kuru viņam ar *Intertrust Trustees* starpniecību piederējis 11 % *CTF Holdings* kapitāldaļu, tomēr atzina, kā izriet no replikas C12. pielikuma, ka viņam piederēja aptuveni [*konfidenciāli*] % *CTF Holdings* kapitāla.

130 Tādēļ Padome uzskata, ka prasītājs līdzdalības *ABH Holdings* un *CTF Holdings* dēļ bija viens no lielākajiem konsorcija *Alfa Group* akcionāriem.

131 Prasītājs pārmet Padomei, pirmkārt, ka tā nav ņēmusi vērā faktu, ka viņš 2022. gada martā savas kapitāldaļas esot nodevis *ABH Holdings* un *CTF Holdings*, un, otrkārt, ka tā ir veikusi pierādīšanas pienākuma pāreju, pieprasot iesniegt papildu pierādījumus par atteikšanos no jebkādas kapitāldaļu piederības konsorcijā *Alfa Group*.

132 Tādējādi jāpārbauda, pirmkārt, vai Padome nepamatoti pārnes pierādīšanas pienākumu, pieprasot, lai prasītājs iesniedz kapitāldaļu nodošanas pierādījumus, un, otrkārt – ņemot vērā prasītāja iesniegtos pierādījumus – vai Padome pieļāvusi kļūdu vērtējumā, uzskatīdama, ka viņš joprojām ir viens no lielākajiem konsorcija *Alfa Group* akcionāriem.

133 Attiecībā uz prasītāja argumentu par pierādīšanas pienākuma pāreju, protams, kā atgādināts šā sprieduma 85. punktā, Padomei jāpierāda pret personu vai vienību, kuras vārds vai nosaukums iekļauts strīdīgajos sarakstos, izvirzītā pamatojuma pamatotība. Tomēr, ja tāda persona, uz kuru attiecas ierobežojošie pasākumi, kāda ir prasītājs, apgalvo, ka tās personiskā situācija mainījusies salīdzinājumā ar Padomes konstatētajiem faktiem, tai jāiesniedz pierādījumi, kas var pierādīt šādu izmaiņu esību un arī to, ka Padome pieļāvusi kļūdu šo apstākļu vērtējumā.

134 Šajā lietā, kā izriet no šā sprieduma 126.–130. punkta, Padomes rīcībā bija netiešu pierādījumu kopums, kas pierāda, ka prasītājs bija viens no lielākajiem konsorcija *Alfa Group* akcionāriem, jo tam piederēja kapitāldaļas vairākās šī konsorcija sabiedrībās, it īpaši ar *ABH Holdings* un *CTF Holdings* starpniecību. Tādēļ prasītājam jāpierāda, ka viņš ir faktiski nodevis kapitāldaļas minētajās sabiedrībās un faktiski atteicies no akcionāra prerogatīvām minētajās sabiedrībās un ar tām saistītajās vienībās. Šāda prasība nav uzskatāma par pierādīšanas pienākuma pāreju, jo prasītājs atsaucas uz personiskās situācijas maiņu, proti, kapitāldaļu nodošanu konsorcija *Alfa Group* sabiedrībās, un viņam tas jāpierāda (pēc analoģijas skat. spriedumus, 2019. gada 11. septembris, HX/Padome, C-540/18 P, nav publicēts, EU:C:2019:707, 50. punkts, un 2024. gada 27. jūnijs, *Servier* u.c./Komisija, C-201/19 P, EU:C:2024:552, 124. punkts). Tā kā pierādījumi par sabiedrību kapitāldaļu nodošanas procedūrām, noteikumiem un nosacījumiem ir dokumenti, kuriem nav piekļuves nedz Padomei, nedz dalībvalstīm, prasītājs vislabāk var iesniegt šādus pierādījumus, lai pamatotu savas personiskās situācijas maiņu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2024. gada 11. septembris, *Timchenko* un *Timchenko*/Padome, T-644/22, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:621, 64. punkts).

135 Šajā lietā prasītājs uzskata, ka viņa kapitāldaļas aptuveni 16 % apmērā *ABH Holdings* un aptuveni [*konfidenciāli*] % *CTF Holdings* tika nodotas apgalvotajam cesionāram 2022. gada 14. martā, proti, dienā pirms viņa vārda iekļaušanas strīdīgajos sarakstos. Turklāt, kā apgalvo prasītājs, apgalvotais minēto daļu cesionārs tajā pašā laikā arī iegādājās aptuveni [*konfidenciāli*] % no *ABH Holdings* daļām un aptuveni [*konfidenciāli*] % no citam akcionāram piederošajām *CTF Holdings* daļām. Tādēļ šis pats akcionārs [*konfidenciāli*] k-gs esot vienlaicīgi iegādājies ne tikai aptuveni 36 % kapitāldaļu *ABH Holdings*, bet arī aptuveni 54 % kapitāldaļu *CTF Holdings*. Ņemot vērā aktīvus, kas pieder *ABH Holdings*, proti, *Alfa Bank Russie* un *AlfaStrakhovanie*, un *CTF Holdings*, proti, izplatīšanas sabiedrībai *X5 Retail Group* un Krievijas ieguldījumu sabiedrībai *A1*, prasītājs tiesas sēdē apstiprināja, ka apgalvotā kapitāldaļu nodošana attiecās uz lielām finanšu summām.

136 Tādējādi šīs lietas īpašajos apstākļos un ņemot vērā, ka prasītājs it īpaši atsaucas uz savas personiskās situācijas maiņu, kas esot notikusi dienā pirms viņa vārda iekļaušanas strīdīgajos sarakstos, viņam bija jāiesniedz pierādījumi, ka pirms minētās iekļaušanas apgalvotā nodošana bija viņa kapitāldaļu faktiska īpašumtiesību nodošana identificējamam un no cedenta neatkarīgam cesionāram. Līdz ar to pierādījumiem par prasītājam piederošo *ABH Holdings* un *CTF Holdings* kapitāldaļu nodošanu apgalvotajam cesionāram jāļauj pierādīt nodošanas atbilstību Savienības tiesību normām par ierobežojošiem pasākumiem, un šajā lietā tas nozīmēja, ka jāpierāda, ka kapitāldaļu nodošana faktiski atbilstoši valsts tiesībām un piemērojamajām statūtu normām notikusi pirms pret prasītāju vērsto līdzekļu iesaldēšanas pasākumu stāšanās spēkā. Tādēļ šajā lietā pierādījumiem par šo divu pārvaldītājsabiedrību kapitāldaļu faktisku nodošanu tostarp bija jāietver akti par minēto kapitāldaļu nodošanu, atbilstošās piemērojamo valsts tiesību normas, kā arī attiecīgo pārvaldītājsabiedrību statūtu normas.

137 Turklāt, lai pierādītu faktisku atteikšanos no savām akcionāra prerogatīvām, prasītājam bija jāsniedz pierādījumi par apgalvotās nodošanas nosacījumiem, kārtību un atlīdzību, it īpaši par minēto daļu nodošanas cenu. Pretēji tam, ko prasītājs apgalvoja tiesas sēdē, šādi pierādījumi par nodošanas cenu ir nepieciešami, lai novērtētu, vai apgalvotā kapitāldaļu nodošana nozīmē faktisku atteikšanos no *ABH Holdings* un *CTF Holdings* akcionāra prerogatīvām. Gadījumā, ja cedents pārdotu savas kapitāldaļas par cenu, kas ir acīmredzami zemāka par to aktīvu vērtību, kuri ir nodošanas priekšmets, nevar uzskatīt, ka tā ir veikta neatkarīgas trešās personas labā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 20. septembris, *Mordashov*/Padome, T-248/22, nav publicēts, EU:T:2023:573, 101. punkts), ņemot vērā, ka šādos apstākļos cedents, tā kā šāda cena būtu labvēlīga cesionāram, varētu ar cesionāra starpniecību turpināt īstenot ietekmi uz tās

sabiedrības darījumiem, kuras kapitāldaļas tika nodotas, un tas varētu likt apšaubīt šādas nodošanas ticamību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2025. gada 5. marts, *Ponomarenko*/Padome, T-249/22, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2025:202, 130. punkts). Līdz ar to šajā lietā sniegtajos pierādījumos bija jābūt arī norādēm par cenu, par kādu tika nodotas kapitāldaļas, un par maksāšanas kārtību.

138 Jāuzsver, ka šīs lietas apstākļos šā sprieduma 136. un 137. punktā minēto pierādījumu iesniegšana nevar būt pārmērīgs slogs vai saistīta ar konfidenciālu datu nepamatotu izpaušanu. Proti, prasītājs vislabāk var sniegt pierādījumus par savu kapitāldaļu *ABH Holdings* un *CTF Holdings* faktisku nodošanu, kā arī par faktisku atteikšanos no savām akcionāra prerogatīvām šajās sabiedrībās un ar tām saistītajās vienībās (skat. šā sprieduma 134. punktu).

139 Turklāt tādos apstākļos kā šajā lietā, kurus raksturo būtiska kapitāla daļu nodošana, kas esot notikusi dienā pirms pret prasītāju vērsto līdzekļu iesaldēšanas pasākumu stāšanās spēkā (skat. šā sprieduma 135. punktu), kā arī izmantojot juridiskus veidojumus, kuros iesaistītas vairākās valstīs iedibinātas sabiedrības (skat. šā sprieduma 128. un 129. punktu), ierobežojošo pasākumu iedarbīgums un efektivitāte varētu tikt apšaubīta, ja apgalvotā kapitāldaļu nodošana sabiedrībās tiktu ņemta vērā, nepastāvot pierādījumiem par to patiesumu.

140 Attiecībā uz pierādījumiem, kas iesniegti saistībā ar šo prasību, jāpārbauda, vai tie ir pietiekami, lai pierādītu, ka prasītājs faktiski atsavinājis savas kapitāldaļas *ABH Holdings* un *CTF Holdings* un faktiski atteicies no akcionāra prerogatīvām minētajās sabiedrībās un ar tām saistītajās vienībās un ka līdz ar to Padome pieļāvusi kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka viņš joprojām ir viens no galvenajiem konsorcija *Alfa Group* akcionāriem.

141 Pirmkārt, attiecībā uz apgalvoto *CTF Holdings* kapitāldaļu nodošanu [*konfidenciāli*] k-gam prasītājs apgalvo, ka tā notika dienā pirms viņa vārda iekļaušanas strīdīgajos sarakstos, proti, 2022. gada 14. martā.

142 Kā izriet no šā sprieduma 136. punkta, prasītājam tomēr jāiesniedz arī pierādījumi, ka attiecīgā nodošana tika veikta atbilstoši Savienības tiesību normām par ierobežojošiem pasākumiem.

143 Saskaņā ar Lēmuma 2022/429 2. pantu un Īstenošanas regulas 2022/427 2. pantu ierobežojošie pasākumi pret prasītāju stājās spēkā dienā, kad šie tiesību akti tika publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, proti, 2022. gada 15. martā – nākamajā dienā pēc apgalvotās prasītāja *CTF Holdings* kapitāldaļu nodošanas.

144 Šajā ziņā jānorāda, ka Regulas Nr. 269/2014 2. panta 1. punktā tostarp noteikts, ka tiek iesaldēti visi līdzekļi un saimnieciskie resursi, kas ir strīdīgajos sarakstos iekļauto fizisko vai juridisko personu, vienību vai struktūru, vai ar tām saistītu fizisko vai juridisko personu, vienību vai struktūru īpašumā, valdījumā, turējumā vai pārziņā. Atbilstoši šīs regulas 1. panta f) punktam jēdziens "līdzekļu iesaldēšana" ir definēts kā "liegums jebkādai līdzekļu kustībai, pārvedumiem, grozījumiem, izmantošanai, piekļuvei tiem vai rīcībai ar tiem, kas rezultātā jebkādā veidā varētu mainīties to apjoms, summa, atrašanās vieta, īpašnieks, valdītājs, raksturīgās iezīmes vai galamērķis, vai rastos jebkādas citas izmaiņas, kas varētu darīt iespējamu līdzekļu izmantošanu, tostarp vērtspapīru portfeļa pārvaldību". Saskaņā ar minētās regulas 1. panta g) punktu jēdziens "līdzekļi" definēti kā jebkāda veida finanšu aktīvi un ieguvumi, kuros tostarp, kā izriet no šīs tiesību normas iii) punkta, ietilpst publiski vai privāti tirgojami vērtspapīri un parāda instrumenti, tostarp akcijas un kapitāla daļas, vērtspapīru apliecības, obligācijas, parādzīmes, galvojumi, ķīlu zīmes un atvasināto instrumentu līgumi.

145 Tādējādi šajā lietā no 2022. gada 15. marta tika iesaldēti visi līdzekļi, kas bija prasītāja īpašumā, valdījumā, turējumā vai pārziņā Savienības teritorijā, tostarp viņa kapitāldaļas viņam Savienībā piederošās sabiedrībās, kuras vairs nevarēja tikt pārvietotas, pārskaitītas, pārveidotas, izmantotas vai pieejamas, lai tostarp tiktu mainīts to īpašnieks vai valdītājs vai rastos jebkādas citas izmaiņas, kas varētu darīt iespējamu to izmantošanu. Attiecīgi vienīgā iespēja, lai panāktu minēto prasītājam piederošo kapitāldaļu atsaldēšanu, bija vai nu viņa vārda svītrošana no strīdīgajiem sarakstiem, vai arī kompetento iestāžu piešķirta viena no Regulā Nr. 269/2014 paredzētajām atkāpēm.

146 Lai pierādītu *CTF Holdings* kapitāldaļu nodošanu, prasītājs iesniedza trīs dokumentus.

147 Vispirms, runājot par dokumentu, kas iesniegts kā izraksts no *CTF Holdings* akcionāru reģistra (prasības A.27. pielikums), prasītājs norāda to akciju skaitu 2023. gada 16. maijā, kas absolūtā izteiksmē piederot katrai no abām šajā dokumentā minētajām Kiprā iedibinātajām sabiedrībām, nesniedzot nekādas citas norādes. Nelemjot par šī dokumenta pierādījuma spēku, pietiek ar konstatējumu, ka tas neļauj pierādīt, ka prasītāja *CTF Holdings* kapitāldaļu atsavināšana notika pirms 2022. gada 15. marta.

148 Prasītājs arī iesniedz deklarāciju par īpašumtiesībām uz Lihtenšteinā iedibinātu sabiedrību, kas, viņaprāt, apstiprina, ka 2022. gada 18. janvārī viņš bija tās galīgais labuma guvējs un akcionārs (replikas C.10. pielikums). Nelemjot par šī dokumenta pierādījuma spēku, pietiek ar konstatējumu, ka šim paziņojumam nav nozīmes, lai pierādītu īpašumtiesību uz *CTF Holdings* kapitāldaļām nodošanu pirms 2022. gada 15. marta. Minētajā paziņojumā, kas datēts ar 2022. gada 18. janvāri, vienīgi norādīts, ka prasītājs bija šīs Lihtenšteinā iedibinātās sabiedrības galīgais labuma guvējs pirms apgalvotās īpašumtiesību maiņas minētajā sabiedrībā.

149 Visbeidzot prasītājs iesniedz *Luxembourg Business Register* sagatavotu izrakstu no *CTF Holdings* faktisko labuma guvēju reģistra (replikas C.11. pielikums), kurā patiešām norādīts, ka visas minētās sabiedrības kapitāldaļas netieši pieder [*konfidenciāli*] k-gam un [*konfidenciāli*] k-gam.

150 Tomēr jānorāda, ka minētajā izrakstā nav nekādas norādes uz datumu, kurā prasītāja kapitāldaļas *CTF Holdings* tika nodotas [*konfidenciāli*] k-gam, ne arī minēti nodošanas nosacījumi. Līdz ar to tajā ietvertā informācija par patiesajiem labuma guvējiem neļauj konstatēt, ka prasītājs faktiski nodevis īpašumtiesības uz minētajām daļām pirms 2022. gada 15. martā pret viņu noteikto ierobežojošo pasākumu stāšanās spēkā.

151 Tiesas sēdē atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu par to, ka attiecīgajā izvilkumā nav precizēts viņa *CTF Holdings* kapitāldaļu faktiskās nodošanas datums un ka minētajā izvilkumā norādīts, ka informācija tikusi grozīta 2023. gada 25. aprīlī, proti, vairāk nekā gadu pēc viņa līdzekļu iesaldēšanas stāšanās spēkā 2022. gada 15. martā, prasītājs apgalvoja, ka šis izvilkums apliecina, ka minēto daļu nodošana notika pirms pēdējā minētā datuma, jo deklarēto informāciju bija pārbaudījis reģistra pārvaldītājs. Ja vien šis apgalvojums netiek pamatots ar pierādījumu, it īpaši pamatojoties uz šim reģistram piemērojamo valsts tiesisko regulējumu, ka minētajam pārvaldītājam sistemātiski jāpārbauda tam iesniegtās deklarācijas, jāuzskata, ka attiecīgais izvilkums neļauj pierādīt, ka šīs kapitāldaļas faktiski tika atsavinātas pirms pēdējā minētā datuma.

152 Tādēļ jākonstatē, ka prasītāja iesniegtie pierādījumi neļauj pierādīt, ka viņš faktiski atsavinājis *CTF Holdings* kapitāldaļas pirms pret viņu noteikto ierobežojošo pasākumu stāšanās spēkā 2022. gada 15. martā.

153 Turklāt jānorāda – ņemot vērā, ka apgalvotā nodošana notika tuvu datumam, kurā prasītāja vārds tika iekļauts strīdīgajos sarakstos, ar pārdošanas līguma, kurš noslēgts pirms 2022. gada 15. marta, iesniegšanu vien nepietiek, lai pierādītu faktisku īpašumtiesību uz prasītāja kapitāldaļām *CTF Holdings* nodošanu pirms attiecībā uz viņu noteikto līdzekļu iesaldēšanas pasākumu stāšanās spēkā. Lai uzskatītu, ka īpašumtiesību nodošana bijusi efektīva un atbilst Savienības tiesībām, jāpierāda, ka nodošana notikusi pirms minēto pasākumu stāšanās spēkā saskaņā ar piemērojamajām valsts tiesību normām un statūtu normām. Ņemot vērā, ka prasītājs tiesas sēdē atzina, ka viņš joprojām nav saņēmis samaksu par minētajām kapitāldaļām, viņam arī jāpierāda, ka līguma noteikumos, kas reglamentē atsavināšanu, nav paredzēts nosacījums par līguma laušanu pirkuma cenas nemaksāšanas gadījumā vai atlikta maksājuma gadījumā.

154 Bez tam jāatgādina, ka no 2022. gada 15. marta visas prasītāja kapitāldaļas Savienībā reģistrētās sabiedrībās tika iesaldētas, līdz ar to no šī datuma jebkādai viņa kapitāldaļu pārvietošanai, nodošanai vai mainīšanai Luksemburgā reģistrētās sabiedrībās bija nepieciešama kompetento iestāžu atļauja (skat. šā sprieduma 143.–145. punktu). Tomēr jākonstatē, ka prasītājs neatsaucas ne uz vienu atkāpi, ko būtu noteikušas kompetentās iestādes, lai panāktu minēto kapitāldaļu atsaldēšanu pēc ierobežojošo pasākumu noteikšanas pret viņu.

155 No tā izriet – tā kā nav pierādījumu par prasītāja *CTF Holdings* kapitāldaļu apgalvotās nodošanas atbilstību Savienības tiesību normām par ierobežojošiem pasākumiem, kā arī nav pierādījumu par faktisku nodošanu bez nosacījumiem par līguma laušanu, Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, uzskatīdama, ka 2023. gada septembra tiesību aktu pieņemšanas brīdī prasītājs bija šīs sabiedrības akcionārs.

156 Otrkārt, attiecībā uz apgalvoto *ABH Holdings* kapitāldaļu nodošanu prasītājs apgalvo, ka tā notika dienā pirms viņa vārda iekļaušanas strīdīgajos sarakstos, proti, 2022. gada 14. martā.

157 Protams, no lietas WK 10524/2023 REV 1 materiālu 9., 19. un 20. dokumenta, proti, rakstiem presē, kuros minēta *ABH Holdings* piederošo Krievijas aktīvu nodošana Krievijai, kurā esot iesaistīts prasītājs, izriet, ka prasītājs savas kapitāldaļas minētajā sabiedrībā [*konfidenciāli*] k-gam esot nodevis 2022. gada martā. Tomēr šajos pantos nav nekādu norāžu par precīzu datumu, kurā prasītāja akciju īpašumtiesības faktiski tika nodotas [*konfidenciāli*] k-gam, un it īpaši – vai nodošana tika pabeigta pirms ierobežojošo pasākumu noteikšanas attiecībā uz prasītāju.

158 Tāpat, runājot par Ukrainas Valsts bankas sniegtajiem pierādījumiem, ir taisnība, ka no lietas WK 17621/2022 INIT materiālu 1. dokumenta un lietas WK 10555/2023 INIT materiālu 2. dokumenta, proti, šīs iestādes paziņojumiem presei, kas publicēti attiecīgi 2022. gada 28. oktobrī un 2023. gada 20. jūlijā, izriet, ka [*konfidenciāli*] k-gam [2] piederēja būtiska līdzdalība 40,9614 % apmērā *Sense Bank* (agrāk *Alfa Bank Ukraine*, kas piederēja *ABH Holdings*) pēc tam, kad, iespējams, tika nodotas prasītāja un cita akcionāra kapitāldaļas pēdējā minētajā sabiedrībā. Tomēr šajos minētās valsts bankas paziņojumos presei arī uzsvērts, ka minēto kapitāldaļu iegāde tika veikta bez tās iepriekšējas atļaujas. Turklāt no šīs valsts bankas 2023. gada 5. jūnija vēstules Komisijai (lietas WK 10555/2023 INIT materiālu 1. dokuments) izriet, ka saskaņā ar Ukrainas tiesību aktiem vienošanās, kas ļauj [konfidenciāli] k-gam iegūt būtisku līdzdalību *Sense Bank*, būtu jāuzskata par spēkā neesošu.

[2] Konfidenciālie dati aizsegti.

159 Attiecībā uz Ukrainas Valsts bankas 2022. gada 15. aprīļa lēmumu, kas pievienots replikai (replikas C.3. pielikums), jānorāda, ka šā lēmuma rezolutīvās daļas 1. punktā šī iestāde konstatē, ka [*konfidenciāli*] k-gs iegādājies būtisku līdzdalību *Sense Bank* un tas veikts, pārkāpjot Ukrainas tiesības, kurās principā ikvienai personai, kura plāno iegādāties būtisku līdzdalību Ukrainas finanšu iestādē, par to iepriekš jāinformē minētā valsts banka un jāsagaida tās iepriekšēja atļauja. Turklāt ne minētā lēmuma rezolutīvajā daļā, ne pamatojumā nav skaidri konstatēts, ka [*konfidenciāli*] k-gs īpašumtiesības uz prasītāja kapitāldaļām *ABH Holdings* būtu iegādājies 2022. gada 14. martā. Tādēļ attiecībā uz pēdējās minētās sabiedrības aktīviem, kas atradās Ukrainā, valsts banka vienīgi konstatēja, ka nodošana veikta, pārkāpjot Ukrainas banku tiesības.

160 No tā izriet, ka Ukrainas Valsts bankas 2022. gada 15. aprīļa lēmums nevar pierādīt, ka prasītāja īpašumtiesības uz kapitāldaļām *ABH Holdings* [*konfidenciāli*] k-gam tika nodotas pirms 2022. gada 15. marta.

161 Jānorāda, ka arī citi prasītāja iesniegtie pierādījumi nepierāda, ka īpašumtiesības uz viņa kapitāldaļām *ABH Holdings* faktiski būtu nodotas [*konfidenciāli*] k-gam pirms 2022. gada 15. marta.

162 Attiecībā uz *ABH Holdings* revidentu sagatavoto apliecinājumu (prasības pieteikuma A.30. pielikums), kā arī šīs sabiedrības advokātu biroja sagatavoto apliecinājumu (prasības pieteikuma A.25. pielikums), jānorāda, ka nevienā no šiem apliecinājumiem nav nepārprotami secināts, ka īpašumtiesību uz prasītāja kapitāldaļām minētajā sabiedrībā nodošana būtu notikusi pirms minētā datuma. Pirmkārt, pirmajā no šiem apliecinājumiem norādīts, ka "2022. gada martā prasītājs pārdeva visas savas akcijas un vairs nebija [attiecīgās sabiedrības] akcionārs", skaidri nenorādot precīzu akciju faktiskās nodošanas datumu. Otrkārt, otrajā apliecinājumā vienīgi konstatēta akcionāru balsošanas brīvība. Protams, minētajā apliecinājumā ietverts to dokumentu saraksts, kuru vidū ir arī darījuma dokumenti saistībā ar prasītāja interešu šajā sabiedrībā pārdošanu [*konfidenciāli*] k-gam 2022. gada 14. martā, aplūkotās sabiedrības statūti, vienošanās starp akcionāriem, informācija par līgumattiecībām starp šādu sabiedrību un sarakstā iekļautajām personām vai arī saistību akts, kas 2022. gada 25. aprīlī noslēgts starp minēto sabiedrību un [*konfidenciāli*] k-gu. Tomēr, tā kā nav iesniegti šie dokumenti, kas nav pievienoti apliecinājumam, nav iespējams noteikt, vai īpašumtiesību uz minētajām kapitāldaļām nodošana notika pirms 2022. gada 15. marta.

163 Attiecībā uz *ABH Holdings* direktora 2022. gada 6. aprīlī sagatavoto apliecinājumu (prasības pieteikuma A.30. pielikums), saskaņā ar kuru prasītājam vairs nav īpašumtiesību kopš viņa kapitāldaļu minētajā sabiedrībā pārdošanas trešajai personai, kas, kā apgalvots, veikta 2022. gada 14. martā, jānorāda, ka saskaņā ar šā sprieduma 95. punktā atgādināto judikatūru apliecinājuma, kuru izdevis šīs sabiedrības direktors, kura akcionārs bija prasītājs, pierādījuma spēks jārelativizē (spriedums, 2023. gada 15. novembris, OT/Padome, T-193/22, EU:T:2023:716, 153. punkts). Tādēļ, tā kā nav citu pierādījumu, kas pamatotu šādu apgalvojumu, šis apliecinājums pats par sevi nevar pierādīt, ka īpašumtiesību uz minēto kapitāldaļu nodošana bija spēkā no 2022. gada 14. marta.

164 Saistībā ar *Luxembourg Business Register* sagatavoto izrakstu no *ABH Holdings* patieso labuma guvēju reģistra neatkarīgi no šī dokumenta – kurā nav pārvaldītāja paraksta – ticamības, jānorāda, ka pēdējo grozījumu datums norādīts 2022. gada 22. martā, proti, vienu nedēļu pēc prasītāja līdzekļu iesaldēšanas pasākumu stāšanās spēkā. Tādos apstākļos kā šajā lietā, kurus raksturo būtiska kapitāldaļu nodošana, kas esot notikusi dienā pirms minēto pasākumu stāšanās spēkā (skat. šā sprieduma 135. punktu), ar minēto izvilkumu nepietiek, lai pierādītu, ka prasītājs

īpašumtiesības uz savām kapitāldaļām minētajā sabiedrībā faktiski bija nodevis pirms viņa līdzekļu iesaldēšanas. To pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti šā sprieduma 151. punktā, ar šo izvilkumu nevar pierādīt, ka īpašumtiesību uz minētajām kapitāldaļām nodošana notikusi pirms 2022. gada 15. marta.

165 Turklāt jānorāda – ņemot vērā, ka apgalvotā nodošana notika tuvu datumam, kurā prasītāja vārds tika iekļauts strīdīgajos sarakstos, ar pārdošanas līguma, kurš noslēgts pirms 2022. gada 15. marta, iesniegšanu vien nepietiek, lai pierādītu faktisku īpašumtiesību uz prasītāja kapitāldaļām *ABH Holdings* nodošanu pirms līdzekļu iesaldēšanas pasākumu stāšanās spēkā. Pirmkārt, lai īpašumtiesību nodošana atbilstu Savienības tiesībām, jāpierāda, ka tā pabeigta pirms minēto pasākumu stāšanās spēkā saskaņā ar piemērojamajām valsts tiesību normām un statūtu normām. Otrkārt, ņemot vērā, ka prasītājs tiesas sēdē atzina, ka joprojām nav saņēmis nodošanas cenas samaksu par minētajām kapitāldaļām, viņam arī jāpierāda, ka līguma noteikumos, kas reglamentē nodošanu, nav paredzēts nosacījums par līguma izbeigšanu pirkuma cenas nemaksāšanas gadījumā vai atlikta maksājuma gadījumā.

166 Tādēļ, ņemot vērā šā sprieduma 157.–165. punktā izklāstītos apsvērumus, Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, uzskatīdama, ka 2023. gada septembra tiesību aktu pieņemšanas brīdī prasītājs bija *ABH Holdings* akcionārs.

167 Līdz ar to, tā kā Padome ir pamatoti uzskatījusi, ka prasītājs ir *CTF Holdings* (skat. šā sprieduma 155. punktu) un *ABH Holdings* (skat. šā sprieduma 166. punktu) akcionārs, tai nevar pārmest, ka tā būtu pieļāvusi kļūdu vērtējumā, 2023. gada septembra tiesību aktu pieņemšanas brīdī to kvalificējot kā vienu no galvenajiem konsorcija *Alfa Group* akcionāriem.

168 Netiek apstrīdēts, ka *Alfa Bank Russie* ir viena no lielākajām Krievijas privātajām komercbankām un ieguldījumu bankām, ka *AlfaStrakhovanie* ir viena no lielākajām apdrošināšanas sabiedrībām Krievijā un ka *X5 Retail Group* ir viens no lielākajiem uzņēmumiem Krievijas mazumtirdzniecības nozarē. Attiecībā uz *A1* (agrāk *Alfa-Eco*) šķiet, ka tā ir ieguldījumu sabiedrība, kas atrodas Krievijā.

169 Attiecīgi, ņemot vērā konsorcija *Alfa Group* sabiedrību darbības Krievijā nozīmīgumu, Padome, nepieļaujot kļūdu vērtējumā, varēja uzskatīt, ka prasītājs ir ietekmīgs uzņēmējs, kas darbojas Krievijā grozītā g) kritērija pirmās daļas izpratnē.

170 Šo secinājumu nevar atspēkot ar citiem prasītāja argumentiem.

171 Pirmkārt, nevar tikt atbalstīta prasītāja argumentācija par to, ka izpildfunkcijas īstenošana ir obligāts nosacījums, lai to varētu uzskatīt par "ietekmīgu" grozītā g) kritērija pirmās daļas izpratnē. Tā kā būtiska kapitāla piederība vienā vai vairākās nozīmīgās sabiedrībās var būt pietiekama, lai personu kvalificētu kā ietekmīgu uzņēmēju, izpildfunkciju veikšana nav obligāts nosacījums, lai fizisku personu kvalificētu par "ietekmīgu" uzņēmēju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 15. novembris, OT/Padome, T-193/22, EU:T:2023:716, 151. punkts). Līdz ar to nav nozīmes, ka vairākus gadus pirms sākotnējo tiesību aktu pieņemšanas prasītājs vairs neveica izpildfunkcijas ar konsorciju *Alfa Group* saistītajās vienībās.

172 Otrkārt, jānoraida arī prasītāja argumentācija, saskaņā ar kuru viņš neveica darbību Krievijā, pamatojoties uz to, ka no judikatūras PVN jomā izrietot, ka vienkārša faktiska vai iespējama akciju turēšana pati par sevi nav pietiekama, lai to uzskatītu par "saimniecisku darbību". Pietiek ar atgādinājumu, ka jēdziens "saimnieciska darbība" PVN jomā ietilpst tiesiskajā kontekstā, kas

atšķiras no grozītā g) kritērija, kura pirmā daļa attiecas uz ietekmīgiem uzņēmējiem, kas "darbojas Krievijā", juridiskā konteksta (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 11. septembris, OT/Padome, T-286/23, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:606, 92. punkts).

173 Treškārt, jānoraida prasītāja argumentācija, ka uz viņu neattiecas prezumpcija par ietekmīgu uzņēmēju un Krievijas valdības savstarpējo atkarību, jo viņš neietilpst to uzņēmēju kategorijā, kuri ir cieši saistīti ar *V. Putin*, un neviens no viņa uzņēmumiem nav saņēmis preferenciālu attieksmi no valsts iestādēm. Šajā ziņā vispirms jāuzsver, ka grozītā g) kritērija pirmās daļas mērķis ir vienīgi ieviest objektīvu, autonomu un pietiekamu kritēriju, kas ļautu pamatot noteiktu personu vārdu iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, un tam nepieciešams, lai Padome sniegtu pierādījumus par diviem kumulatīviem elementiem, proti, gan ka attiecīgā persona ir ietekmīgs uzņēmējs, gan ka šī persona veic darbību Krievijā. Tāpēc prasītājs nevar apgalvot, ka ar minēto daļu būtu radīta prezumpcija (šajā ziņā un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 9. jūlijs, *Haswani*/Padome, C-241/19 P, EU:C:2020:545, 79. punkts un tajā minētā judikatūra). Turpinot – kā norādīts šā sprieduma 124. punktā, lai pamatotu minēto iekļaušanu sarakstā, pamatojoties uz šo daļu, nav jāsniedz pierādījumi par saikni starp prasītāju un Krievijas režīmu, ne arī pierādījumi par atbalstu šim režīmam vai no tā gūto labumu. Tādēļ, lai piemērotu šo daļu, nav nozīmes jautājumam, vai prasītājs ir pietuvināts *V. Putin* saistībā ar *KGB* vai Sanktpēterburgas tīklu, vai viņš darbojas valsts kontrolētajos sektoros un vai viņš saņem publiskā iepirkuma un nodokļu priekšrocības vai īpašu attieksmi. Tas pats attiecas uz faktu, ka nevienas viņa sabiedrības valdē neesot Krievijas valdības ministra vai personīga pilnvarotā.

174 Ceturtkārt, ciktāl prasītājs vēlas apgalvot, ka Padome ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, pamatojoties uz to, ka konsorcijam *Alfa Group* nav juridiskas personas statusa, līdz ar to neesot iespējams būt par tā akcionāru, šādai argumentācijai nevar piekrist. Šī konsorcija akcionāra statuss var attiekties uz visiem uzņēmumiem, kas tajā ietilpst (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 11. septembris, OT/Padome, T-286/23, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:606, 116. punkts). Turklāt, kā izriet no lietas WK 10524/2023 REV 1 materiālu 2. dokumenta, proti, *AlfaStrakhovanie* tīmekļvietnes lapas, šī sabiedrība sevi raksturo kā tādu, kas pieder "*Alfa Group* finanšu un rūpnieciskajam konsorcijam".

175 No iepriekš minētā izriet, ka prasītājs nav pierādījis, ka Padome, pieņemot 2023. gada septembra tiesību aktus, būtu pieļāvusi kļūdu vērtējumā, saglabādama viņa vārda iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz grozītā g) kritērija pirmo daļu.

176 Otrām kārtām, pilnības labad jānorāda, ka atšķirībā no Lēmuma 2014/145 2. panta 1. punkta g) apakšpunkta, sākotnējā redakcijā, kas izriet no Lēmuma 2022/329, un grozītā g) kritērija pirmās daļas, kuros konkrēti minēti "ietekmīgi uzņēmēji", grozītā g) kritērija trešā daļa paplašina ierobežojošo pasākumu piemērojamību personām, vairs neprasot, lai uzņēmēji būtu "ietekmīgi".

177 Jāuzsver – ņemot vērā Padomes mērķus, kas atgādināti Lēmuma 2023/1094 4. apsvērumā, proti, izdarīt maksimālu spiedienu uz Krievijas iestādēm, lai tās izbeigtu darbības un politiku, kas destabilizē Ukrainu, jēdziens "uzņēmēji" attiecas tikai uz fiziskām personām, kuras veic kvalitatīvi vai kvantitatīvi nozīmīgu saimniecisko darbību ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, un kuru vārdu iekļaušana attiecīgajā sarakstā tādējādi var palielināt to Krievijas Federācijas darbību izmaksas, kuru mērķis ir apdraudēt Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību, līdz ar to palielinot spiedienu uz Krievijas Federāciju, kas ir atbildīga par iebrukumu Ukrainā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2025. gada 29. janvāris, *Vinokurov*/Padome, T-1106/23, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2025:106, 48. punkts).

178 Turklāt attiecībā uz ekonomikas nozarēm, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, no grozītā g) kritērija trešās daļas formulējuma nepārprotami izriet, ka tieši ekonomikas nozarei, nevis fiziskai vai juridiskai personai, kuras nosaukums iekļauts strīdīgajos sarakstos, jānodrošina svarīgs ieņēmumu avots Krievijas Federācijas valdībai. Protams, grozītajā Lēmumā 2014/145 nav definēts jēdziens "svarīgs ienākumu avots". Tomēr īpašības vārda "svarīgs" lietojums attiecībā uz vārdkopu "ienākumu avots" nozīmē, ka šim ienākumu avotam jābūt ievērojamam un tātad – nozīmīgam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2025. gada 29. janvāris, *Vinokurov*/Padome, T-1106/23, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2025:106, 49. punkts).

179 Šajā lietā prasītājs atzīst, ka 2023. gada septembra tiesību aktu pieņemšanas brīdī viņš joprojām bija *Rosvodokanal* akcionārs. Jānorāda, ka konsorcija *Alfa Group* prezentācijas dokumentā (iebildumu raksta B.2. pielikums) minētā sabiedrība aprakstīta kā viens no lielākajiem Krievijas privātajiem uzņēmējiem ūdensapgādes un sanitārijas jomā; tā sniedz pakalpojumus aptuveni 5 miljoniem klientu, darbojas septiņās Krievijas pilsētās un nodarbina aptuveni 10 000 cilvēku. Turklāt, kā izriet no pierādījumu materiālu WK 10524/2023 REV 1 2. dokumenta, šī sabiedrība ir minēta kā šī konsorcija daļa.

180 Līdz ar to jāuzskata, ka tāpēc vien, ka viņš ir *Rosvodokanal* akcionārs, prasītājs veic kvalitatīvi vai kvantitatīvi nozīmīgu saimniecisko darbību un viņam ir uzņēmēja statuss grozītā g) kritērija trešās daļas izpratnē.

181 Saskaņā ar judikatūru ūdensapgādes un sanitārijas nozare nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas valdībai, jo 2022. gadā tā radīja nodokļu ieņēmumus vairāk nekā 94 miljardu Krievijas rubļu (RUB) (aptuveni 967 miljoni EUR) apmērā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 11. septembris, OT/Padome, T-286/23, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:606, 126. un 127. punkts).

182 Nevar tikt atbalstīts tiesas sēdē izvirzītais prasītāja arguments, ka *Rosvodokanal* samaksātie nodokļi veidojot tikai ļoti nelielu daļu no kopējās šajā nozarē samaksāto nodokļu summas. Kā atgādināts šā sprieduma 178. punktā, nozīme ir nozares gūtajiem ienākumiem, nevis nodokļiem, ko maksā attiecīgā persona vai vienība.

183 No tā izriet, ka ar to vien, ka prasītājs 2023. gada septembra tiesību aktu pieņemšanas brīdī bija *Rosvodokanal* akcionārs, pietiek, lai uz viņa personisko situāciju attiektos grozītā g) kritērija trešā daļa.

184 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, 2023. gada septembra tiesību aktu pieņemšanas dienā uzskatīdama, ka prasītājs ir ietekmīgs uzņēmējs, kas darbojas Krievijā, grozītā g) kritērija pirmās daļas izpratnē, kā arī uzņēmējs, kurš iesaistīts nozarē, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, grozītā g) kritērija trešās daļas izpratnē.

185 Atbilstoši judikatūrai attiecībā uz lēmuma, ar kuru noteikti ierobežojoši pasākumi, tiesiskuma pārbaudi un šo pasākumu preventīvo raksturu – ja Savienības tiesa uzskata, ka vismaz viens no minētajiem apsvērumiem ir pietiekami precīzs un konkrēts, ka tas ir pamatots un pats tādējādi ir pietiekams pamats šā lēmuma pamatojumam, ar to, ka pārējie minētie apsvērumi tādi nav, nevar tikt pamatota minētā lēmuma atcelšana (spriedumi, 2013. gada 28. novembris, Padome/*Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 72. punkts, un 2023. gada 15. novembris, OT/Padome, T-193/22, EU:T:2023:716, 186. punkts).

186 Līdz ar to, tā kā nav jāizvērtē pārējie prasītāja argumenti, ar kuriem apstrīdēta viņa vārda saglabāšana strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz d) kritēriju, pirmais pamats par kļūdu vērtējumā, ko esot pieļāvusi Padome, nolemdama saglabāt prasītāja vārdu strīdīgajos sarakstos, pieņemot 2023. gada septembra tiesību aktus, jānoraida.

c) Par 2024. gada marta tiesību aktiem

187 Prasītājs apgalvo, ka kopš 2022. gada marta viņš vairs nav konsorcija *Alfa Group* akcionārs. Viņš apgalvo, ka savas daļas *Alfa Bank Russie*, *AlfaStrakhovanie Russie*, kā arī *CTF Holdings* viņš esot cedējis.

188 Ņemot vērā 2024. gada 10. aprīļa spriedumu *Aven*/Padome (T-301/22, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:214) un 2024. gada 10. aprīļa spriedumu *Fridman*/Padome (T-304/22, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:215), prasītājs uzskata, ka viņa vārda saglabāšana strīdīgajos sarakstos ir nepamatota atšķirīga attieksme starp viņa personisko situāciju un prasītāju situāciju lietās, kurās pasludināti minētie spriedumi.

189 Padome apstrīd prasītāja argumentāciju.

190 Runājot par vispārējo kontekstu, kas pamatojis to, ka Padome noteica attiecīgos ierobežojošos pasākumus (skat. šā sprieduma 88. punktu), jākonstatē, ka dienā, kad pieņemti 2024. gada marta tiesību akti, situācijas nopietnība Ukrainā nebija mainījusies. Tāpat ierobežojošie pasākumi joprojām bija pamatoti, ņemot vērā sasniedzamo mērķi, proti, īstenot maksimālu spiedienu uz Krievijas iestādēm, lai tās izbeigtu Ukrainu destabilizējošās darbības un politiku, kā arī militāro agresiju pret šo valsti, un likt Krievijas Federācijai vēl dārgāk maksāt par darbībām, ko tā īsteno, lai grautu Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību.

191 Attiecībā uz prasītāja personisko situāciju 2024. gada marta tiesību aktu iekļaušanas pamatojumā viņš vairs nav kvalificēts kā "viens no lielākajiem konsorcija *Alfa Group* akcionāriem", bet gan kā "konsorcija *Alfa Group* galvenais akcionārs". Tādēļ ir pamats uzskatīt, ka būtībā runa ir par tiem pašiem pamatiem, kas minēti 2023. gada septembra tiesību aktos.

192 Šajā ziņā jākonstatē, ka pārskatīšanas procedūrā, kurā pieņemti 2024. gada marta akti, prasītājs nav atsaucies ne uz vienu jaunu apstākli, lai pierādītu, ka viņš vairs nav konsorcija *Alfa Group* galvenais akcionārs.

193 Grozījumu rakstā, lai pierādītu, ka ar *ABH Holdings* starpniecību viņš vairs nav konsorcija *Alfa Group* galvenais akcionārs, prasītājs iesniedza izrakstu no šīs sabiedrības patieso labuma guvēju reģistra, kuru sagatavojis *Luxembourg Business Register* (minētā raksta E.5. pielikums) un kurā atšķirībā no prasības pieteikuma A.28. pielikumā ietvertā izvilkuma ietverts pārvaldītāja paraksts.

194 Vispirms attiecībā uz grozītā g) kritērija pirmās daļas piemērošanu prasītājam jānorāda, ka viņš nav iesniedzis nevienu jaunu pierādījumu, lai pierādītu, ka viņa *CTF Holdings* kapitāldaļu īpašumtiesību nodošana notikusi pirms attiecībā uz viņu noteikto ierobežojošo pasākumu stāšanās spēkā. Tādēļ to pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti šā sprieduma 142.–155. punktā, jākonstatē, ka Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka 2024. gada marta tiesību aktu pieņemšanas brīdī prasītājs bija minētās sabiedrības akcionārs.

195 Saistībā ar apgalvoto viņa kapitāldaļu *ABH Holdings* atsavināšanu, ņemot vērā, ka izrakstā no patieso labuma guvēju reģistra, kurā ietverts pārvaldītāja paraksts, nav minēts precīzs datums, kurā minētās kapitāldaļas nodotas cesionāram, to pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti šā sprieduma 164. un 165. punktā, jāuzskata, ka šis izvilkums nevar būt pietiekams, lai pierādītu, ka īpašumtiesības uz šīm kapitāldaļām faktiski tika nodotas pirms 2022. gada 15. marta. Tāpat, ņemot vērā, ka cesionārs nebija izpildījis savu maksāšanas pienākumu, arī jāpierāda, ka līguma noteikumos, kas reglamentē nodošanu, nebija paredzēts līgumu atceļošs nosacījums cenas nemaksāšanas gadījumā. Tādēļ to pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti šā sprieduma 157.–166. punktā, jākonstatē, ka Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka 2024. gada marta tiesību aktu pieņemšanas brīdī prasītājs bija minētās sabiedrības akcionārs.

196 No tā izriet, ka Padome varēja uzskatīt, ka prasītājs 2024. gada marta tiesību aktu pieņemšanas brīdī bija konsorcija *Alfa Group* galvenais akcionārs, līdz ar to viņa vārda saglabāšana strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz grozītā g) kritērija pirmo daļu, bija pamatota.

197 Katrā ziņā, ņemot vērā, ka prasītājs tiesas sēdē atzina, ka 2024. gada marta tiesību aktu pieņemšanas brīdī viņš joprojām bija *Rosvodokanal* akcionārs, to pašu iemeslu dēļ, kas izklāstīti šā sprieduma 179.–183. punktā, viņa vārda iekļaušanas saglabāšana strīdīgajos sarakstos, balstoties uz grozītā g) kritērija trešo daļu, ir pamatota tikai tāpēc vien, ka viņš ir šīs sabiedrības akcionārs.

198 Turklāt prasītājs nevar apgalvot, ka viņa vārda iekļaušanas saglabāšana strīdīgajos sarakstos ir nepamatota atšķirīga attieksme salīdzinājumā ar *M. Fridman* un *P. Aven* situācijām, jo tiesību akti, kas uz viņiem attiecas, ir atcelti ar 2024. gada 10. aprīļa spriedumu *Aven*/Padome (T-301/22, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:214) un 2024. gada 10. aprīļa spriedumu *Fridman* /Padome (T-304/22, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:215). Kā izriet no 2024. gada 10. aprīļa sprieduma *Aven*/Padome (T-301/22, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:214) un 2024. gada 10. aprīļa sprieduma *Fridman*/Padome (T-304/22, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:215) pamatojuma, attiecīgo prasītāju vārdu iekļaušana sarakstos, kas aplūkoti lietās, kurās pasludināti minētie spriedumi, nebija pamatota ar sākotnējo g) kritēriju, tāpat kā tā nebija pamatota ar grozīto g) kritēriju.

199 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, 2024. gada marta tiesību aktu pieņemšanas dienā uzskatot, ka prasītājs ir ietekmīgs uzņēmējs, kas darbojas Krievijā, grozītā g) kritērija pirmās daļas izpratnē, kā arī uzņēmējs, kurš iesaistīts nozarē, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, grozītā g) kritērija trešās daļas izpratnē.

200 Atbilstoši judikatūrai attiecībā uz lēmuma, ar kuru noteikti ierobežojoši pasākumi, tiesiskuma pārbaudi un to preventīvo raksturu – ja Savienības tiesa uzskata, ka vismaz viens no minētajiem apsvērumiem ir pietiekami precīzs un konkrēts, ka tas ir pamatots un pats tādējādi ir pietiekams pamats šā lēmuma pamatojumam, ar to, ka pārējie minētie apsvērumi tādi nav, nevar tikt pamatota minētā lēmuma atcelšana (spriedumi, 2013. gada 28. novembris, Padome/ *Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 72. punkts, un 2023. gada 15. novembris, OT/Padome, T-193/22, EU:T:2023:716, 186. punkts).

201 Līdz ar to, tā kā nav jāizvērtē pārējie prasītāja argumenti, ar kuriem apstrīdēta viņa vārda saglabāšana strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz d) kritēriju, jānoraida pirmais pamats par kļūdu vērtējumā, pieņemot 2024. gada marta tiesību aktus.

202 Tādēļ pirmais pamats par kļūdu vērtējumā pilnībā jānoraida.

3. Par otro pamatu – samērīguma principa pārkāpumu

203 Prasītājs uzskata, ka pret viņu noteiktie ierobežojošie pasākumi pārkāpj LES 5. panta 4. punktā nostiprināto samērīguma principu. Viņš uzskata – tā kā *Alfa Bank* nosaukums tika iekļauts strīdīgajos sarakstos ar šā sprieduma 12. punktā minētajiem 2023. gada 13. marta tiesību aktiem, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, neesot piemēroti saglabāt viņam noteiktos ierobežojošos pasākumus. Viņš uzskata – ņemot vērā, ka viņš nekad nav vadījis minēto sabiedrību, uz kuru attiecas ierobežojošie pasākumi, ka viņš nedzīvo Krievijā un nav nodokļu maksātājs šajā valstī, ar viņa vārda saglabāšanu strīdīgajos sarakstos nevar sasniegt izvirzītos mērķus, proti, izdarīt spiedienu uz Krievijas lēmumu pieņēmējiem. Viņš arī uzskata, ka, tā kā viņš vairs nav sabiedrību akcionārs un neieņem nevienu pārvaldības vai vadības amatu kādā no tām, viņš tās nevar ietekmēt.

204 Turklāt prasītājs apgalvo, ka atkāpes, pamatojoties uz kurām ir iespējams lūgt atsaldēt noteiktus līdzekļus, lai varētu apmierināt pamatvajadzības, nav efektīvas, ņemot vērā šķēršļus, ar kuriem viņš saskaras, valsts iestādēm tos īstenojot un finanšu iestādēm nododot līdzekļus.

205 Prasītājs arī uzskata, ka, ņemot vērā Komisijas plānus pieņemt noteikumus, kas ļauj konfiscēt iesaldēto īpašumu, ierobežojošos pasākumus vairs nevar uzskatīt par tādiem, kuriem nav pagaidu, aizsardzības un preventīva rakstura.

206 Prasītājs arī pārmet Padomei, ka tā nav veikusi ierobežojošo pasākumu ietekmes novērtējumu, lai noteiktu, vai tie faktiski veicinājuši izvirzīto mērķu sasniegšanu. Viņš uzskata, ka ierobežojošo pasākumu mērķi šajā lietā nav sasniegti, jo karš ir zaudēts.

207 Padome apstrīd prasītāja argumentāciju.

208 Jāatgādina, ka samērīguma princips, kas ir viens no Savienības tiesību vispārējiem principiem un ir noteikts LES 5. panta 4. punktā, prasa, lai līdzekļi, kuri tiek īstenoti ar Savienības tiesību normu, būtu atbilstoši attiecīgā tiesiskā regulējuma sasniedzamo leģitīmo mērķu īstenošanai un nepārsniegtu to, kas nepieciešams, lai sasniegtu minētos mērķus (spriedumi, 2012. gada 15. novembris, *Al-Aqsa*/Padome un Nīderlande/*Al-Aqsa*, C-539/10 P un C-550/10 P, EU:C:2012:711, 122. punkts, un 2022. gada 1. jūnijs, *Prigozhin*/Padome, T-723/20, nav publicēts, EU:T:2022:317, 133. punkts).

209 Šajā ziņā judikatūrā precizēts, ka saistībā ar samērīguma principa ievērošanas pārbaudi tiesā Savienības likumdevējam jāatzīst plaša rīcības brīvība jomās, kurās tam jāizdara politiska, ekonomiska un sociāla rakstura izvēle un kurās tam jāveic sarežģīti vērtējumi. Līdz ar to vienīgi šajās jomās veikta pasākuma acīmredzami nesamērīgais raksturs, ņemot vērā mērķi, ko vēlas sasniegt kompetentā iestāde, var ietekmēt šāda pasākuma tiesiskumu (skat. spriedumu, 2016. gada 30. novembris, *Rotenberg*/Komisija, T-720/14, EU:T:2016:689, 179. punkts un tajā minētā judikatūra).

210 Šajā jomā jānorāda, ka attiecīgie ierobežojošie pasākumi atbilst Savienības atzītam vispārējo interešu mērķim, kas var attaisnot pat ievērojamas negatīvas sekas atsevišķiem tiesību subjektiem (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 150. punkts). Proti, to mērķis ir īstenot spiedienu uz Krievijas iestādēm, lai tās izbeigtu Ukrainu destabilizējošās darbības un politiku. Konkrētāk, nosakot ierobežojošus pasākumus pret ietekmīgiem uzņēmējiem, kas darbojas Krievijā, kā arī uzņēmējiem, kuri darbojas

nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, Padome vēlas, pirmkārt, izmantot ietekmi, ko šīs personas var īstenot uz Krievijas režīmu, liekot tām izdarīt spiedienu uz šo valdību, lai tā mainītu savu politiku, un, otrkārt, palielināt izmaksas par Krievijas Federācijas darbībām, kuru mērķis ir graut Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību. Līdz ar to šķiet, ka Savienība cenšas samazināt Krievijas valsts ienākumus un īstenot spiedienu uz Krievijas valdību, lai mazinātu tās spēju finansēt darbības, kas grauj Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību, un izbeigt šīs darbības, lai saglabātu Eiropas un pasaules stabilitāti. Šis mērķis ietilpst tajos, kas izvirzīti ar kopējo ārpolitiku un drošības politiku un minēti LES 21. panta 2. punkta c) apakšpunktā, proti, saglabāt mieru, novērst konfliktus un stiprināt starptautisko drošību.

211 Tādēļ jāuzskata, ka attiecībā uz prasītāju noteiktie ierobežojošie pasākumi nav acīmredzami nepiemēroti, ņemot vērā izvirzītos mērķus. Šo konstatējumu nevar atspēkot tas, ka *Alfa Bank* nosaukums tika iekļauts strīdīgajos sarakstos Proti, tā kā uz prasītāju attiecas grozītā g) kritērija pirmā un trešā daļa, tas vien, ka ierobežojošie pasākumi attiecas arī uz vienību, ar kuru tas ir saistīts, nevar padarīt pret viņu vērstos pasākumus par acīmredzami nepiemērotiem izvirzīto mērķu sasniegšanai, ņemot vērā, ka viņa personīgie līdzekļi jānošķir no minētās sabiedrības līdzekļiem. Turklāt jānorāda, ka konsorcijā *Alfa Group* ietilpst ne tikai šī sabiedrība, bet arī *AlfaStrakhovanie*, *X5 Retail Group*, *A1* un *Rosvodokanal*.

212 Jautājumā par attiecīgo ierobežojošo pasākumu nepieciešamību jākonstatē, ka tādi alternatīvi un mazāk apgrūtinoši pasākumi kā iepriekšējas atļaujas sistēma vai pienākums *a posteriori* pamatot pārskaitīto līdzekļu izlietojumu neļauj tikpat efektīvi sasniegt izvirzītos mērķus, kas atgādināti šā sprieduma 210. punktā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 30. novembris, *Rotenberg* /Padome, T-720/14, EU:T:2016:689, 182. punkts un tajā minētā judikatūra).

213 Šajā ziņā, ciktāl prasītājs apgalvo, ka *Alfa Bank* nosaukuma iekļaušana strīdīgajos sarakstos var būt mazāk ierobežojošs alternatīvs pasākums, ar ko tikpat efektīvi var sasniegt izvirzītos mērķus, šāda argumentācija jānoraida. Prasītāja īpašums atšķiras no minētās sabiedrības aktīviem un neaprobežojas tikai ar aktīviem, kas pieder šai finanšu iestādei.

214 Turklāt jāatgādina, ka ierobežojošie pasākumi ir pagaidu un atgriezeniski ierobežojumi un ka ir paredzētas atkāpes iespējas.

215 Prasītājs nevar apstrīdēt šo konstatējumu, apgalvojot, ka viņam ir grūtības īstenot atkāpes, kas paredzētas grozītā Lēmuma 2014/145 2. panta 3. un 4. punktā un Regulas Nr. 269/2014 4. panta 1. punktā, 5. panta 1. punktā un 6. panta 1. punktā. Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tikai kompetentajām valsts tiesām jāpārbauda valsts pasākumu, ar kuriem tiek īstenoti Savienības tiesību akti, spēkā esība (šajā ziņā skat. spriedumus, 1996. gada 11. jūlijs, *Branco* /Komisija, T-271/94, EU:T:1996:103, 53. punkts, un 2016. gada 14. aprīlis, *Ben Ali*/Padome, T-200/14, nav publicēts, EU:T:2016:216, 268. punkts). Tādējādi gadījumā, ja valsts tiesām rastos grūtības interpretēt iepriekš minētās atkāpes, tām ir iespēja vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, pamatojoties uz LESD 267. pantu. Tāpat Vispārējās tiesas kompetencē saskaņā ar LESD 263. pantu nav izskatīt strīdus starp prasītāju un finanšu iestādēm, kuras nenodod tās rīcībā līdzekļus, lai gan kompetentā valsts iestāde ir piešķīrusi atļauju.

216 Ierobežojošo pasākumu pagaidu un atgriezenisko raksturu neliek apšaubīt arī Komisijas plāns konfiscēt iesaldētos aktīvus. Kā norāda Padome, tiesiskajā regulējumā, kas bija spēkā 2023. gada septembra un 2024. gada marta tiesību aktu pieņemšanas brīdī, nav paredzēta iespēja konfiscēt to personu līdzekļus, uz kurām attiecas ierobežojošie pasākumi, ja nav pārkāpta Regula Nr. 269/2014,

redakcijā ar grozījumiem. Šajā ziņā jākonstatē, ka minētās regulas 15. panta 1. punktā paredzēti "atbilstīgi pasākumi", lai konfiscētu līdzekļus, kas gūti, pārkāpjot minēto regulu. No tā izriet, ka Padome atstājusi valsts iestādēm rīcības brīvību attiecībā uz šīs konfiskācijas definēšanu, raksturu un apjomu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 11. septembris, *Timchenko* un *Timchenko* /Padome, T-644/22, pārsūdzēts apelācijā, EU:T:2024:621, 104. punkts). Turklāt jākonstatē, ka prasītājs neapgalvo, ka pret viņu noteiktie ierobežojošie pasākumi būtu bijuši saistīti ar viņa līdzekļu konfiskāciju. Līdz ar to prasītājam nav pamata apgalvot, ka minētajiem pasākumiem nav pagaidu un atgriezeniskā rakstura.

217 No tā izriet, ka šajā lietā prasītājam radītās neērtības nav nesamērīgas, ņemot vērā apstrīdēto aktu mērķa nozīmīgumu.

218 Visbeidzot – prasītājam nav pamata apgalvot, ka Padome nav veikusi ierobežojošo pasākumu ietekmes novērtējumu un ka apstrīdēto tiesību aktu pieņemšanas brīdī, tā kā karš bija zaudēts, pret viņu noteikto ierobežojošo pasākumu atstāšana spēkā vairs nebija pamatota. Kā izriet no Lēmuma 2023/1767 3. apsvēruma un Lēmuma 2024/847 4. apsvēruma, tajā brīdī Krievijas Federācijas agresijas karš pret Ukrainu turpinājās, tādējādi pamatojot ierobežojošo pasākumu pagarināšanu par sešiem mēnešiem. Turklāt – pretēji viņa apgalvotajam – viņa personiskā situācija tika periodiski pārskatīta un Padome tālab attiecībā uz viņu saglabāja ierobežojošos pasākumus. Kā izriet no pirmā pamata pārbaudes, Padome pamatoti konstatējusi, ka prasītājs ietilpa to personu kategorijās, uz kurām attiecas grozītā g) kritērija pirmā un trešā daļa.

219 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka otrais pamats par samērīguma principa pārkāpumu jānoraida.

220 Tādējādi apelācijas sūdzība jānoraida kopumā.

V. Par tiesāšanās izdevumiem

221 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums nav labvēlīgs, tam ir jāpiespriež segt savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies Padomei, atbilstoši tās izvirzītajiem prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) OT atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Mastroianni Brkan Gâlea

Tóth Kalėda

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2025. gada 23. jūlijā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

I. Tiesvedības priekšvēsture . . . 2

II. Fakti pēc prasības celšanas . . . 5

III. Lietas dalībnieku prasījumi . . . 7

IV. Juridiskais pamatojums . . . 7

A. Par Vispārējās tiesas kompetenci izskatīt prasītāja prasījumu otro daļu . . . 7

B. Par lietas būtību . . . 8

1. Par trešo pamatu – tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu . . . 8

a) Par 2023. gada septembra tiesību aktiem . . . 8

b) Par 2024. gada marta tiesību aktiem . . . 13

2. Par pirmo pamatu attiecībā uz kļūdu vērtējumā . . . 13

a) Ievada apsvērumi . . . 13

b) Par 2023. gada septembra tiesību aktiem . . . 15

1) Par pierādījumu uzticamību . . . 15

2) Par grozītā g) kritērija pirmās un trešās daļas piemērojamību prasītājam . . . 17

c) Par 2024. gada marta tiesību aktiem . . . 29

3. Par otro pamatu – samērīguma principa pārkāpumu . . . 31

V. Par tiesāšanās izdevumiem . . . 33